

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Magy Község Önkormányzata

**2018-2023
2020 évi felülvizsgálat**

„A 2020-as felülvizsgálat során belekerült részeket Arial Black betűformával jelöljük.”

Tartalom

Tartalom	2
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés	4
Értékeink, küldetésünk	17
Célok.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	21
1. Jogszabályi háttér bemutatása	21
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	23
3. A mély szegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	29
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	61
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	74
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	78
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	88
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	89
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	90
1. A HEP IT részletei	90
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	92
3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez	92
3. Megvalósítás.....	100
4. Elfogadás módja és dátuma.....	104
1. melléklet - Indikátorok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

„...Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jóságára, gondoskodására szorulunk.
Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregszenk, megint mások gondoskodására és
jóságára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan
tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal? ”

(Tenzin Gjaco: Törődni másokkal)

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Magy Község Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és egyházi intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Európai Unió elvárások alapján a települések, kistérségek, régiók, és egyházi fenntartóknak is, kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymást nem helyettesíthető fogalmak, hanem egymás kiegészítői. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Magy Község Önkormányzatának célja, hogy Magy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Település bemutatása

1. Település története

Magy egy kisközség Szabolcs-Szatmár megyében, Nyíregyházától keletre fekszik mintegy 20 km-re.

Terület: 21 km²

Lakónépesség: 933 fő

Jogállás: Község

Járás: Baktalórántházai

Megye: Szabolcs-Szatmár-Bereg

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Igen

Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: Igen

A község neve 1319-ben idevaló nemes nevében tűnik fel, aki szolgabíróként később a megyei közéletben szerepel Nicolaus de meg. Ezután egyre sűrűbben bukkannak fel a családra vonatkozó adatok. 1326-ban az országbíró kétszer is elhalasztja a magyi (de Mog, de Mag) Miklós ellen folyó pert (Kállay Levéltár I, 66, 67), 1340-ben magyi (de Mog) István comest említik, mint a megyei alispán által kiküldött bírót Lengyel János és Keresztes Péter ügyében (Kállay Levéltár I, 143). A kideríthetetlen múltú családnak ez a tagja (István comes) a megye közéletében is jelentős szerepet vitt. Peres ügyekben többször döntőbíró, alispáni kiküldött, királyi ember. A név, tehát minden bizonnyal pusztá személynévből képzett helynév, amelynek eredeti alakját ma már nem lehet megállapítani.

A településnek a XV. Század elején is a magyi család a birtokosa. A leleszi konvent 1404-ben Zsigmond király parancsára Apagh és Leuelek felől Magh birtokot meghatárolja, és abba magyi Lászlót, Pétert, Mátyust, Miklóst és Andrást beiktatja (Zsigm. Oklt. II/I, 381).

A Zsélyi levéltárnak egy 1435-ből származó levele „PossMagh et Omagh” falvakat említ, a Magyar Nemzeti Múzeum levéltárának egy 1476-os oklevelében pedig e falvak „PredOmaghjinvicinitatepossessionisMagh” formában szerepelnek. Ez a másik település (Ómagy) valószínűleg azonos a kataszteri térképen még szereplő Magyi pusztával. Ezen a területen ma a Kauzsay-tanya van. A mai Magy területe, tehát a XVI. században már nem azonos az eredetivel. Ekkor az Apagy, a Kemecei és a Magyi család birtoka.

A nép körében élő hagyományban másként emlékeznek az idősebbek a település múltjáról.

A XVII. században birtokosai nem változtak, de 1668-tól kezdve preadiumnak említik, azaz puszta volt. Valószínűleg a török időben pusztult el a település. 1772-i urbárium idején (1784-1787) még nem szerepel a falu a statisztikában, de újra benépesítése éppen ebben az időben kezdődik. Igazi falu még később sem alakul ki, mert még 1828-ban is praedium és csak 36 zsellércsalád lakott rajta.

A jobbágyfelszabadításkor a falunak 459 lakója volt. A vallási hovatartozást tekintve a megoszlás a következő volt ekkor: 279 római katolikus, 140 görög katolikus, 5 református, 7 evangélikus és 28 izraelita. Már itt kitűnik az, hogy Magyar a többség római katolikus vallású. Ezek az arányok nagyból megmaradnak a későbbiek folyamán is a különböző felekezethez tartozókat tekintve. Szintén a jobbágyfelszabadításkor 8 földesúr osztozkodott a falun – Ibrányi, Irinyi, gf. Klobusiczky, Molnár, Níczky, Péczky, Somogyi, Szegedy -, a legnagyobb része az Ibrányi családé volt.

Az 1848/48-es események kapcsán a Magy által a 681 lakosból 2 nemzetőrt kellett kiállítani. Közös újoncösszeíró küldöttséget kapott Magy, Besenyőd, Levelek, Ófehértó és Apagy, melynek a tagjai a következők voltak: Molnár Ágoston, Diószegi József, Gergelyfy József esküdt, Kállay István orvos.

A közigazgatás jobb megszervezése miatt a Nyírbátori járások szakaszainak újból felosztására került sor 1848-ban. Ezekből Magy a Nyírbátori járás 2. Szakaszába kerül Eör, Vaja, N. Mada, K. Mada, Dobos, Ófehértó, Besenyőd, Levelek, és Apagy községgel együtt.

„A helység erdő és bozót között fekszik, minden oldalról a völgy fölé emelkedő magaslatok veszik körül. Az Apagy felé lévő dombok az uralgók”. A katonai leírás szerint a falu Levelek és Besenyőd felől egész évben jól megközelíthető, kiépített utak vezetnek arra, és megfelelő hidak épültek.

Máriapócs és Pócspetri felől mocsár húzódik, aminek szélessége és mélysége miatt, a hidakon kívül Magy nem közelíthető meg. „A Kiskállói és Kállósemjéni országút ebbe a sectióba eső szakasza szilárd, homokos talajú, szintén mindig és minden járművel jól járható.”

A falu 1924-től a Leveleki körjegyzőséghez tartozott. 1950-től a Baktalórántházi (eddig Nyírbaktai) járás kisközsége, önálló tanácsú község. 1983-tól Nyíregyháza városkörnyékének községe, közös községi tanács tagja, a községi tanács székhelye Levelek. 1989. február 1-jétől közvetlen megyei irányítás alá került a közös községi tanács tagjaként, az 1989. július 1-jei közigazgatási rendezés szerint Nyíregyháza megyei város és környéke községe.

A falu 1990-ben, csaknem két évtizedes kényszerházasság után ismét önállóvá vált. Az új önkormányzat milliókat fordított arra, hogy a körzetesítés okozta csorbát minél előbb kiküszöbölje pl.: visszahozta Levelekről, sőt bővítette az általános iskolát, felújította a művelődési házat, megvalósult a lakossági gázellátás, bevezetésre került a házakba a telefon, megoldódott a településen a mindennapos orvosi rendelés.

Magy lényegében egyutcás falu. Fő utcája (a mai Kossuth u.) rövid és keskeny, több kanyarral. Erről ágaznak le dűlőutak, amelyekben „rendszeretlenül csoportosított házak állnak”

A századfordulón összesen 80 épület van a községben. Ezek közül csak 4 épült kőből vagy téglából, és 36 vályogból. 8 házon van zsindegy vagy deszka, és 32 ház teteje nádból készült. A tíz évvel későbbi népszámlálási adatok már 118 épületet közölnek. A házak közül 3 kőből vagy téglából épült, 22 háznak van már kőalapja, de a fala még mindig vályogból készült, míg 7 épület sárból vagy vályogból épült. Ezekon kívül még 38 fából készült ház is megtalálható volt. Ekkor már 9 házon van cseréptető, 19 házon deszka, és 42 háznak a teteje nádból készült.

Az istállók építési anyagai és szerkezetei megegyeznek a lakóházakéval. Fából készültek viszont a nagyméretű dohánypajták. Az ágasok közötti részt itt napraforgószár, kukoricakóró tölti ki. A tetőt nád vagy szalma fedí. A telek tartozékai közül említést érdemelnek még az udvari kemencék, gémeskutak és a disznóólak.

A falu legnagyobb és legszebb épülete a központban lévő kastély, amelyet minden valószínűség szerint a XIX. század első felében építetett Mandel család. A téglait állítólag a Gárdonyban égették ki. Az épület egyszintes kőalapon, téglából és vályogból készült. A teteje cserépből készült. Az épület hatszobás volt, külön étkezővel, lakóterrel és dolgozóval. Központi fűtéssel volt ellátva, amelyre a kastély 1997-es restaurációjakor derült fény. A falakban nagyobb átmérőjű csövek vannak fektetve, amelyek a meleg levegőt szállították a fűtő helyiségből a különböző szobákba. Az épület nagy része alá van pincézve, amelyekben a konyhai alapanyagokat tárolhatták egykor, hiszen rendkívül hűvös klímát adnak még ma is. A bejárata a nyugati rész felől volt, míg a keleti oldalán helyezkedett el egy gyönyörű kert, amely még ma is megvan, és a több mint százéves fák hirdetik egykori szépségét. Erre a tájra nyílt a kb. 50 m²-es fedetlen terasz, gyönyörű látványt kínálva a lakóknak. A kertnek elkülönített részében üvegház üzemelt, ahol ritka virágokat és gyümölcsöket neveltek, amelyekre külön gondja volt a kertésznek. A kastély körül helyezkedett el a majorság, ahol a gazdasági épületek voltak. A kastélytól délre két házsor volt cselédek számára, egy 8-as és egy 12-es. Nyugat felől volt a fogat és kerékgyártó üzem, a szeszgyár, valamint a XIX. század végén épült kétszintes, cseréppel fedett majorsági magtár, amelyik a falu egyik legjelentősebb, legimpozánsabb épülete. Észak felől a két többtíz méter hosszú dohánypajta, valamint a csomózó volt.

A kastélyt a XX. század első éveiben Klár István vette meg a Mandel családtól, aki zsidó volt. Az épület körüli majorság is természetesen az övé lett. Nem túl sokat tartózkodott Magyarországon a feleségével, hiszen sokat utazgattak külföldön is. A Klár család 1944-ben felköltözött Budapestre. Köztudott, hogy a Budapesti zsidóság legnagyobb része megmenekült, így az egyetlen reménynek látszott, ha a család is oda költözik. A világháborút követően a kastélyt Klár Istvántól megvette Katz Ernő és Károly. Katz Ernő mezőgazdasági iskolát szerzett, mégpedig ennek is külön története van a falubeliek szerint. A szóbeszéd szerint az idősebbik fiú gyerek korábban egy uraság fiával barátkozott. A barátság olyan szoros lett, hogy az úrfi nem volt hajlandó tovább tanulni, csak ha az apja a legjobb barátját is taníttatja.

Az I. világháború után a stagnálást újabb népességnövekedés követi. 1930-as összeírás szerint a község területe 3567 kat. holdat tett ki, lélekszáma 705, a lakóházak száma pedig 92 volt. A lakosság anyanyelve szerint a legtöbben magyar anyanyelvűek, vallási megoszlásuk pedig a következő volt: 397 római katolikus, 201 görög katolikus, 83 református, 22 izraelita, 2

evangélikus. Iskolái egy Római Katolikus Elemi Népiskola, és egy Római Katolikus Állami Továbbképző voltak.

Lakóinak fő foglalkozása: 632 őstermelő, 27 ipari, a többi pedig egyéb foglalkozású. A birtokmegoszlást néhány közép-és kisbirtok kivételével törpebirtokok jellemzik.

A községhez tartozó Kauzsay-tanyán 1962-ben 229-en éltek, a lakóházak száma 56 volt. Az alsó tagozat számára általános iskola működött. A XX. század második felében fokozatosan csökken az itt élők száma, az ezredfordulón már csak 93-an éltek itt.

Magy a virágkorát igazából a II. világháború után élte, amikor is ismét önálló tanácsú községgé vált. 1950-ben bevezették a villanyt: 1955-ben van mozi és könyvtár a faluban. Az iskolai tanulók létszáma 202 gyerek. Már nem egy falutanító működik itt, hanem 7 tanára van az iskolának.² 1965-ben az iskolai tanulólétszám 283 fő. Az egy tanterembe jutó tanulók száma 56,6 fő. (Ezek az adatok a Kauzsay-tanya mutatóit is tartalmazzák).

Az óvoda 1968. december 2-án nyitotta meg kapuit. Egy vegyes csoportba 29-32 gyerek járt. Egy szakképzett óvónő és egy dajka óvta őket. Az 1974/75-ös tanév változásokat hozott, az óvoda életében. Osztott csoportokat indítottak: a kis-középső csoportba 23, a középső-nagycsoportba 26 gyerek járt. 1976-tól Levelekhez csatolták az óvodát is, majd 1990-től újra az iskolával közös igazgatású intézménnyé vált.

A lakosság száma a 70-es években érte el a csúcspontot (1970-ben 1314. Ezt a 80-as évek elején újra csökkenés váltotta fel. Ennek egyik oka, hogy a körzetesítés következtében Magy ismét Levelekkel és Besenyőddel került közös igazgatás alá. Levelekre került a tanács az iskola stb., így a fiatalok elköltöztek a faluból. A népességcsökkenés másik oka az ország gazdasági romlásával van kapcsolatban. Ez a tendencia országosan is jelentkezett.

Állandó népessége általában nagyobb, mint a lakónépessége. A gyermekkorúak aránya a 20%-ot sem éri el, miközben a gazdaságilag aktív korúak 64%-ot tesznek ki. Viszonylag kevés – 16% - az idősek aránya.

Év	1900	1910	1920	1930	1941	1949	1960	1970	1980	1990	2000
Fő	388	633	634	705	859	960	1213	1247	1122	946	1051

(Forrás: Magyarország Történeti Statisztikai Helységnévtára – Szabolcs – Szatmár – Bereg megye, Bp. 2000.)

A falu 1924-től a Leveleki körjegyzőséghez tartozott. 1950-től a Baktalórántházi (eddig Nyírbaktai) járás kisközsége, önálló tanácsú község. 1983-tól Nyíregyháza városkörnyékének községe, közös községi tanács tagja, a községi tanács székhelye Levelek. 1989. február 1-jétől közvetlen megyei irányítás alá került a közös községi tanács tagjaként, az 1989. július 1-jei közigazgatási rendezés szerint Nyíregyháza megyei város és környéke községe.[26]

A falu 1990-ben, csaknem két évtizedes kényszerházasság után ismét önállóvá vált. Az új önkormányzat milliókat fordított arra, hogy a körzetesítés okozta csorbát minél előbb kiküszöbölje pl.: visszahozta Levelekről, sőt bővítette az általános iskolát, felújította a művelődési házat,

² Magyar városok és községek statisztikai adatgyűjteménye. Közgazdasági és Jogi Kiadó Bp. 1956

megvalósult a lakossági gázellátás, bevezetésre került a házakba a telefon, megoldódott a településen a mindennapos orvosi rendelés.

Sajnos ezek a kedvező tendenciák sem tudták megállítani (megfekezni igen) a falu lakosságának további csökkenését, amely az ezredfordulón már alig éri el az 1000 főt.

Helyzetelemzés a demográfiai adatok tükrében:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	889	
2015	922	103,7%
2016	933	101,2%
2017	884	94,7%
2018	858	97,1%
2019	825	96,2%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság száma 2014-2019 között folyamatosan csökken. A nemek összetételét tekintve a nők vannak többségben.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	447	491	938	52,35%	47,65%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			26	2,77%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	77	84	161	8,96%	8,21%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	16	20	36	1,71%	2,13%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	283	269	552	30,17%	28,68%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	26	25	51	2,77%	2,67%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	45	93	138	4,80%	9,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	16	11	-5
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	7	13	6
Összesen	23	24	1

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 2.1. táblázat átfogó képet nyújt az állandó népességből a nemek arányát tekintve, mely szerint a férfiak 18-59 éves aktív korú lakónépesség aránya nagyobb, mint a nők esetében, az aktív korú lakosságszám dominál, de a tendenciát tekintve egyre nő a 60 éven felüliek aránya.

A 2.1. valamint az 5. számú táblázat alapján fiatalos a népességszerkezet, így fokozottabb figyelemre van szükség az esélyegyenlőség szempontjából, de nem szabad figyelmen kívül hagyni a fokozatosan növekvő idősök arányát sem.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	133	179	74,30%
2015	130	176	73,86%
2016	142	163	87,12%
2017	139	159	87,42%
2018	138	161	85,71%
2019	141	148	95,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblázatból kitűnik, hogy 2012-től 2014-ig a lakónépesség száma folyamatosan csökken. A településen nagyobb mértékben jellemző az elvándorlás, mint az odavándorlás, hiszen a fiatal családok a jobb megélhetés reményében nagyobb községekbe, városokba vándorolnak, melyet a (4. számú) táblázat számszaki adatokkal alátámaszt. 2015-től javuló tendencia tapasztalható.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	22	22	0	n.a.
2015	36	23	13	13,03
2016	27	22	5	5,02
2017	14	54	-40	-41,49
2018	25	51	-26	-27,72
2019	22	56	-34	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	10	11	-1
2015	5	20	-15
2016	7	12	-5
2017	13	11	2
2018	5	10	-5
2019	12	8	4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Munkanélküliség alakulása a településen

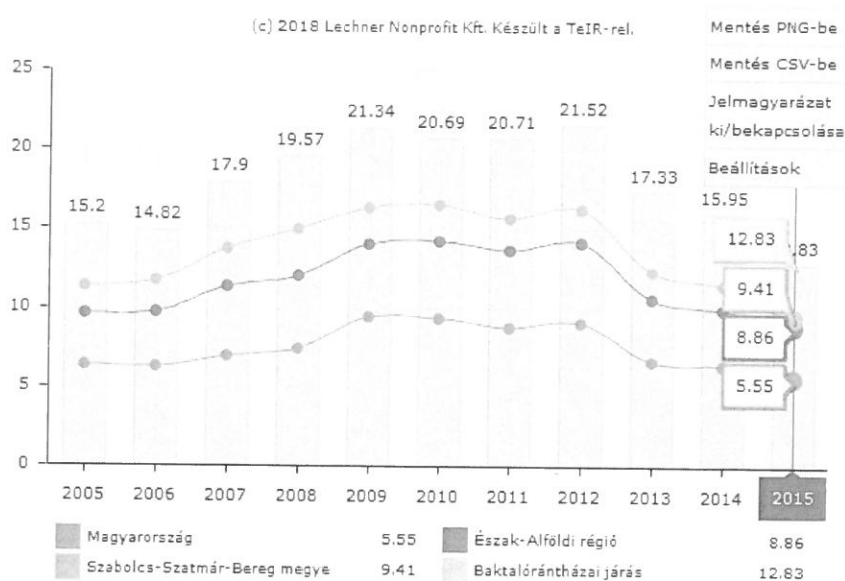
Kelet- Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója.

Az öt éves adatokat összesítve fenti táblázatból jól láthatjuk, hogy a nyilvántartott álláskereső száma csökkenő tendenciát mutat.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

A járási és országos adatokkal összevetve a település mutatóit megállapítható, hogy a csökkenő tendencia ellenére a munkanélküliségi ráta magas a településen.

Magy a leghátrányosabb helyzetű települések közé tartozik.

Gazdasági társadalmi környezet tükrében

2002-től a település folyamatos fejlődésének indult. Felújítások és építkezések sorozata fémjelzi a jó irányt.

Nyertes pályázatok:

- 2002-2003-ban Szociális bérlakások kerültek átadásra. „Állami támogatás bérlakás építésre” címmel. Összköltsége, 63 845 000 Ft. Pályázati azonosító: SZT-2002-2A-1-P2
- 2005-2006-ban Iskola bővítésére került sor. Program neve: Terület és Régió fejlesztés. Pályázati azonosító: TRFC/EA/1/150001/2005 Összköltsége: 46 431 000 Ft.
- Magy központi részén megépült egy park, a község színvonalát nagymértékben meghatározza, és melyben teljesült a gyerekek nagy álma a játszótér kialakításával.

2011-ben, Magy Települési Közpark Kialakítására az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (UMVP) a falumegújítás és falufejlesztés keretén belül az önkormányzat tulajdonát képező 169/20 hrsz-ú ingatlanon közpark létesítésére került sor. Program neve: „Települési Közpark kialakítása”. Pályázati azonosító szám: 208/1501/116/23/2009 Összköltsége: 13 899 415 Ft.

- 2012-ben a Polgármesteri Hivatal és az óvoda épületét, teljesen felújították. Program neve: „Vidéki Örökség megőrzése”. Pályázati azonosító szám: 209/1501/167/11/2009
- A művelődési ház, templom, posta, épülete is felújításra került az Önkormányzat támogatásával.
- Elkészült a közösségi ház, ami egyben 100-120 férőhelyes rendezvényterem is egyben.
- 2012-ben a Sportpálya öltözője is felújításra került a 122/2009 .(FVM rendelet alapján a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatás pályázati felhívásának keretében a 1004225 azonosítószámú, Civil szervezetek erősítése célterületre Pályázat került elfogadásra. Összköltsége: 6 880 323 Ft.
- TOP-1.1.3-15-SB1 - Helyi gazdaságfejlesztés - Helyi gazdaságfejlesztés Magy településen 50 006 250.- Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 - A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése - Magy külterületi útjainak fejlesztése, 99 293 897.- Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 - Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése - Magy községi Konyha fejlesztése, 19 962 494.- Ft
- A Kelet- Nyírségi Vízközmű Beruházási Társulás által benyújtott pályázatot az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Program keretein belül „Kelet-Nyírségi Szennyvíz elvezetés és tisztítási projekt” megnevezéssel. Kódszáma: KEOP-1.2.0-/2F/09-2010-0064. Összértéke Magy vonatkozásában: 466 483 414 Ft.
- TOP-1.1.3-15 „Helyi gazdaságfejlesztés” Piacter kialakítása 50 006 250 Ft.
- TOP- 4.1.1-15 „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” – Egészségház belső akadálymentesítése, külső környezet kialakítása
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 „ Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő és munkagépek beszerzése” Támogatási összeg: 99 293 897 Ft. Magy-Apagy illetve Magy-Ófehértó közigazgatási területéig kerül majd kiépítésre.

Beadott pályázataink:

- VP-6.7.4.1.1-16 „Magy település, településképét meghatározó épületének rekonstrukciója, és többfunkciós közösségi tér létrehozása”
- EFOP-1.3.5-16 „Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével”
- EFOP-3.3.2-16 „Kulturális intézmények a köznevelés eredményességéért”

Ez ideig még meg nem valósuló pályázatok:

- Egészségügyi alapellátás, egészségházak és járó beteg szakellátás fejlesztése. Pályázat címe: „Magy Község Egészségház felújítása” Kódszám: ÉAOP-4.1.2/A-12 Költsége: 59 949 802

- Nemzeti Fejlesztési Minisztérium „Sportpark” kialakítása

Szociális és egészségügyi területen is pozitív változások történtek, **fogorvosi szakrendelés és a felnőtt házi orvosi szolgálat mellett gyermekorvosi szakorvosa és önálló gyógyszerértési fiókja** is lett a községnek.

Hírközlő hálózat 100%-ban ki van építve. Különböző mobilrendszerek évek óta ki vannak építve. Falunapok és egyéb közösségi rendezvények színesítik a magyi lakónépesség napjait.

2018-2020 között támogatott projektek, fejlesztések

Magyar Falu Program

Kiírás kódszáma: MFP-AEE/2019

Felhíváscíme: Orvosi eszköz (fogorvosi szék vásárlása)

Támogatási összeg: 2 999 999 Ft

MFP-OUF/2019 „Óvodaudvar” (udvari játékok beszerzése)

Támogatási összeg: 4 812 982 Ft

MFP-TFB/2019 Falu és tanyagondnoki szolgálat támogatása (gépjárművásárlás)

Támogatási összeg: 14 999 999 Ft

BM/8889-3/2020

Pályaépítési program (rekortán sportpálya építése)

Támogatási összeg: 12 119 111 Ft

TOP-3.2.1-16-SB1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Magy

MAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Magy település középületeinek energetikai korszerűsítése

2019.07.01

146 780 250 Ft

TOP-1.1.3-15-SB1-Helyi gazdaságfejlesztés/Magy

MAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Helyi gazdaságfejlesztés Magy településen

2017.06.30

50 006 250 Ft

EFOP-1.5.1-17-Végtelen lehetőség - Kísérleti program a leginkább elmaradott járáások területi felzárkózása érdekében/Magy

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Jelen-Lét, Program a Baktalórántházai járás felemelkedéséért
2017.12.22
390 128 564 Ft

Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-KTF/2020
Felhívás címe: Községi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás
Támogatási összeg: 3 750 005 Ft

Baktalórántháza és Térsége Leader Egyesület-
Közösségi célú fejlesztések című VP6-19.2.1.-9-5-17 kódszámú pályázat
Támogatási összeg: 4 011 611 Ft Kézműves ház

Az 1404/2019 (VII.5) Korm. Határozat értelmében a település részt vesz a felzárkózó települések hosszú távú programjában.

A program keretében eddig megvalósult tevékenységek:

Jelenlét pont kialakítása

Iskolakezdesi hozzájárulás (60 gyermek részére)

Ingtalanok megerősítése (3 lakás esetében)

Minden gyerek másszon program (fejlesztő játékok biztosítása a családok számára 24 gyermek számára)

Eszközbeszerzés a védőnői tanácsadó helyiség felszereléséhez

- **szimfónia program (hangszerek beszerzése, zeneoktatás)**
- **tanoda program**
- **gyerekek számára kézműves foglalkozás, sport program**

Tervek között szerepel egy mosoda és fürdő helyiség kialakítása a Kauzsay tanyán élők számára.

A jelenlét programot a Baptista Egyház valósítja meg évi 30 millió Ft állami támogatásból

Település szintű probléma	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen meglévő kamerarendszer régi, elavult.	Kamerarendszer kiépítése, felújítása.
A településen lévő ravatalozó épülete korszerűtlen, befogadóképessége nem megfelelő, berendezései elavultak.	Ravatalozó épületének felújítása
A település belterületi útburkolata helyenként kátyús, rossz minőségű.	Belterületi utak felújítása
A régi szeméttelap rekultivációja nem történt meg, mivel arra saját forrás	Szeméttelap rekultivációja

nem áll rendelkezésre, pályázathoz pedig szükséges, hogy az önkormányzat 1/1 tulajdoni hányadában legye, aminek a megvalósítása jelenleg folyamatban van.	
A meglévő óvoda épületének a kapacitása nem megfelelő.	Új óvoda építése

Értékeink, küldetésünk

Hátrányos helyzet ellenére településünk számos dologgal büszkélkedhet.

2012. szeptember 1-vel helyben tudott maradni a 8 osztályos iskola. Gyerekeinknek nem kell átjárni más településre.

Természeti értékeink: Magy határán halad át a Máriapócsi- főfolyás. A településen jellemzők a homokpuszta-rétekekkel tagolt akác-, fenyőerdők, a nemes nyárasok és ritkábban a tölgyesek. A községet északkeletről a Baktalórántházai erdő Természetvédelmi Terület, délnyugatról, a Les-hogy mögött a Mohostó Természetvédelmi Terület veszi körbe a települést.

Küldetésünk, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Magy település problémáit, lehetőségeit.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: **a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mély szegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetének javítására, felzárkóztatására.**

Az intézkedési terv a településen állandóan, vagy hosszabb ideig élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- Az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolása, tevékenységi szegregáció visszaszorítása (melyet az önkormányzat antiszegregációs tervezéssel segít);
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;
- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése;
- a döntéshozatalban, illetve a közügyek irányításában a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése érdekében.

Az eleve hátrányos helyzetben lévő személyek esetében nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen. Ezért az Esélyegyenlőségi Program kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket, a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Jelen programban az esélyegyenlőség elmozdítását célzó intézkedéseinkkel szándékunk az, hogy a településen a szegregáció csökkenjen, az érintett lakosság körében a mélyszegénység jelenlegi szintje és ismérvei javuljanak, a fiatal lakosság vonatkozásában a motiváltság, az iskolai képzésben való részvétel emelkedjen, az aktív korúak foglalkoztatási és felnőttképzési programokban való részvételét elősegítsük, valamint a fejlesztések révén megtudjuk teremteni a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

Célok

Célunk, hogy Magyar **továbbra is** olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés a senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint, mely tartalmazza:

1. Az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében.
2. A hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése.
3. A megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése.
4. Egyenlő bánásmód, és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára
  - a. pályakezdő fiatalok,
  - b. munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
  - c. fogyatékossgal élő emberek,
  - d. munkanélküli emberek,
  - e. munkába visszatérő személyek,
  - f. alacsony iskolázottsági személyek,
  - g. időskorú személyek,
  - h. roma származású emberek.
5. Együttműködés, és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a közoktatási,
- a foglalkoztatási,
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi,
- és más közszolgáltatási területeken.

Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha a kitűzött cél megvalósul és teljesül. az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Magyar település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Magy Község élve a törvény adta lehetőséggel, a fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, Európai Unió és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához:

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzőtt a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató

programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tette, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia

A felzárkózáspolitikát az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózáspolitikát célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztas megélhetéshez.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, a korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. Az önkormányzat rendeletében a jogszabályi elvárásokhoz hasonlóan határozza meg a rászorultságot egyes pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényből adódó egyes feladatok végrehajtásáról: célja, hogy az Önkormányzat közigazgatási határain belül lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek védelme érdekében megállapítsa az Önkormányzat által pénzben és természetben biztosított gyermekvédelmi ellátások formáit, az eljárási és jogosultsági szabályokat valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, illetve az ellátások igénybevételének rendjét, hogy ezzel is segítséget nyújtson a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez.

A települési támogatásokról szóló **5/2020. (III.14.)** önkormányzati rendeletében meghatározott ellátási formákkal célja, hogy a szociális biztonságot megteremtse. Az önkormányzat pénzbeli települési támogatással támogatja a rendkívüli élethelyzetbe kerülő családokat, a felsőoktatásban tanuló hátrányos helyzetű fiatalokat a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati ösztöndíjjal valamint havi rendszerességgel nyújtható települési támogatást biztosít a létfenntartást veszélyeztető lakosokat.

A pénzbeli támogatások mellett természetben nyújtott támogatásokat is biztosít a szociálisan rászoruló háztartások részére helyi lakásfenntartási támogatás formájában, köztemetést biztosít azon személyek részére, akik az elhunyt eltemettetésére nem tud vagy nem lehet feltemettetésre köteles személy. Az önkormányzat a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos kötelező helyi közszolgáltatás díjából kedvezményt biztosít az egyedül élő 70 éven felüliek részére. A téli tüzelőanyag kiadásokhoz, téli tüzelőanyag támogatást nyújt az önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultaknak.

4/2020 (III.14) A lakások és nem lakáscélú helyiségek bérletéről és elidegenítésükről.

18/2020 (XII.29) A falugondnoki szolgálatról

Magy község külterületéhez tartozó Kauzsay tanya lakott területén az egyéni és közösségi szintű szükségletek kielégítése, a szociális alapellátásokhoz való hozzájutás érdekében az önkormányzat tanyagondnoki szolgálatot működtet.

1. Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat

Önkormányzat a támogató szolgáltatást a ramocsaházai Mikrotérségi Szociális Intézményfenntartó Társulás Nyírségi Napfény Összevont Intézmény útján biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. Az alábbi területeken szeretnénk felhasználni. Önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat becsatornázni a település fejlesztésére.

- Magy Község Képviselő- testülete döntése értelmében 2006 nyarára fogadta el, a település egészének a közigazgatási területére szóló **Településrendezési Tervét**. E tervet az elkészült M3-as autópálya engedélyes tervei miatt módosítása, illetve pontosítása vált szükségessé, figyelemmel a 2008-ban módosított OTTrT szerint. Ezt a módosítást Az 53/2009.(VIII.28) KT számú határozattal elfogadta.

- 2004. október 6-án jött létre a Közép-Nyírségi Önkormányzati Többcélú Kistérségi Társulás, melyhez 19 település tartozik. Gesztor település Baktalórántháza. 2011-ben Baktalórántházai Kistérség Esélyegyenlőségi Programját készítette el. Célja, hogy felmérje a kistérségben élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat hozna.

- 2011- ben a Baktalórántházai Kistérség Egészségtervet készített el. Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a leghátrányosabb helyzetű kistérségben címmel.

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit, ezzel járul hozzá az ország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kizáródásban élők aránya,
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái,
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek.

A célok elérésében – a társadalmi problémák legfontosabb jellemzőit tekintve – az alábbi horizontálisan érvényesítendő célkitűzéseket tartjuk meghatározónak:

1. tartósan munkanélküli **aktív korúak munkaerő-piaci esélyeinek javítása;**
2. **a gyermekek szegénységének csökkentése;**
3. a szocializációs és szocio-kulturális hátrányok leküzdése;
4. **a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése;**
5. **a hátrányos helyzetű területek** lemaradásának csökkentése, a területi hátrányokból származó társadalmi hátrányok mérséklése;
6. a romákkal szembeni diszkrimináció csökkentése az intézményekben és a közösségekben.

A Felzárkózási Stratégia **átfogó célokat** jelöl ki, illetve kialakítja a szakterületeket illető beavatkozások összhangjának kereteit. Ez a szakpolitikákon átívelő fejlesztési elvek mellett, egységes indikátor és értékelési rendszer megfogalmazását jelenti.

A Felzárkózási Stratégia céljai, összefüggésben a kormányzati keretstratégiák rendszerével **hozzájárulnak Magyarország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.**

A felzárkózás politika sikeres megvalósításának egyik nélkülözhetetlen feltétele a társadalom egészének megszólítása, a szemléletformálás. Ebben különösen azoknak a közreműködésére van szükségünk, akik társadalmi helyzetüknél fogva, vagy munkájukból adódóan erőteljesebben alakíthatják a társadalmi befogadással kapcsolatos szemléletet, erősíthetik a helyi közösségek és egyének támogató hozzáállását, aktív bevonódását. Ebben elsőrendű szerepe van a családi és az

iskolai nevelésnek, a civil és egyházi szervezeteknek, a roma érdekképviseleti szervezeteknek, kisebbségi önkormányzatoknak – a települési önkormányzatokkal, közhivatalokkal és közintézményekkel szoros együttműködésben

A Társadalmi Felzárkózási Stratégia célrendszerének legfelsőbb szintjén az Európa 2020 stratégia szegénység elleni küzdelemhez kapcsolódó hazai céljai állnak. Ezt követi a gyermekszegénység, valamint a roma és nem roma népesség közötti különbségek csökkentése, a területi hátrányok, szegregációs jelenségek mérséklése.

Foglalkoztatás

A településen a munkanélküliség csökkentése érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése. Ezzel párhuzamosan szükséges megerősíteni, aktívabbá és két kétoldalúvá tenni a területileg illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való szakmai kapcsolatot, információ cserét. Ezen együttműködés keretében lehetőség nyílik az alacsony iskolai végzettséggel és szakképzettséggel nem rendelkező munkanélküliek piacképes képzésekbe történő bevonására.

Fontos, hogy a településen minél több lehetőség legyen a munkába állásra. Magas a munkanélküliek száma, ezen belül pedig a tartósan munka nélkül élők aránya. Az önkormányzat eddig is támogatta, továbbra is támogatja a munkahelyteremtő beruházásokat.

Cél, hogy a munkahely és a családi időbeosztás, életrend összeegyeztetésének elve érvényesüljön. A kisgyermekes családok számára fontos, hogy a munkavállaló szülők mindkét feladatukat maradéktalanul el tudják látni.

Feladat: Rugalmas munkakezdés és – befejezés biztosítása továbbra is a kisgyermekes szülők számára. A szolgáltatás tartalma: a munkaidő letöltése a kisgyermekes szülők, a gyermeküket egyedül nevelők számára a családi teendők elvégzéséhez alkalmazkodik (óvodai nyitva tartás, szülői értekezletek stb.)

Stratégia: Foglalkoztatás bővítése érdekében a faluban és a környező településeken élő olyan vállalkozókat kellene felkutatni, akik munkát, tudnak adni azoknak, akik dolgozni akarnak.

Az alacsonyabb képzettségi fiatalok foglalkoztathatóságának javítása érdekében olyan stratégia kidolgozására lenne szükséges, hogy szakmát tanulhassanak, így valamivel több esélyük lenne elhelyezkedni. - A foglalkoztatás elősegítése érdekében szükséges közlekedési támogatással ellátni azon rászoruló lakosokat, aki a településtől távolabb eső munkáltatónál dolgoznak, vagy kívánnak elhelyezkedni.

Szociális- és közszolgáltatások

Magy község számára az ellátási kötelezettség e területen az étkeztetés, a családsegítésre terjed ki.

Idősek otthona jelenleg nincs a településen. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az Önkormányzat, az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja. Biztosított számukra a szociális étkeztetés. Valamint szociális gondozók és ápolók segítik az idősek mindennapi életét (bevásárlás, gyógyszerek kiírása, kiváltása stb)

- Az Önkormányzat a szegregált településen élő gyermekek oktatáshoz való hozzáférést is biztosítja oly módon, hogy ingyen bérletet biztosít. Volánbusszal is egyeztetett, hogy az iskolai időszakhoz igazítva menetrend szerinti járat közlekedjen.

- A szociális és közszolgáltatások színvonalának javítása érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése, annak érdekében, hogy az ellátásra szorulóknak szociális biztonsága erősödjön.

- A hatékony családsegítés és esetkezelés érdekében nélkülözhetetlen nagyobb rendszerességgel, kihelyezett napokat tartani, illetőleg célzottabbá és hatékonyabbá szükséges tenni a szociális szakemberek eset felderítési munkáját.

Stratégia:

- A szegregált településen élő gyermekek számára továbbra is tudja biztosítani az oktatáshoz való hozzáférést.

- Szabadidő hasznos eltöltése érdekében szükségesség vált az idősek közéletbe való bevonása pl. Nyugdíjas Klub létrehozásával, melyben családias légkörben tölthetik az egyedül élő nyugdíjasok a mindennapjaikat

Közszolgáltatások elérése:

- Cél, hogy a település közszolgáltatást nyújtó összes intézménye mindenki számára hozzáférhető legyen. Jelenleg az épületek 10%-ában nem biztosított az akadálymentesítés. Nincs kiépítve például Posta épületénél.

- Az Önkormányzat segítséget nyújt a fogyatékkal élő felnőttek és gyermekek távolabbi kórházba való utaztatását biztosítja a magasabb szintű orvosi ellátás érdekében.

- Fontos, hogy a bármilyen fogyatékossgal élő emberek ne rekesztődjenek ki az egészségeseknek természetes hozzáférésű közszolgáltatások eléréséből.

Stratégia:

- Az önkormányzat nagyon nehéz anyagi helyzet ellenére is szeretné továbbra is az arra rászorulóknak továbbra is biztosítani ezeket a pluszszolgáltatásokat.

- A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése pályázati források kihasználásával. A szolgáltatás tartalma: fizikai akadálymentesítés (bejárás, belső közlekedés), információs – kommunikációs akadálymentesítés (információs táblák, vezető csíkok, piktogramok, indukciós hangosítás)

Lakhatás

- Nem megfelelő lakhatási körülmények között élők feltérképezése szükséges. Fontos szempont a lakhatási szegregáció felszámolására irányuló intézkedések végrehajtása.

- Bér lakások szükségesek a lakhatási problémák kezelésére, hiányuk akadály lehet a felzárkózást támogató komplex programoknak

- Ki kell dolgozni egy szegregátumokra vonatkozó világos tervezési-kiértékelési módszertant, a telep-rehabilitáció kontra telep-felszámolással kapcsolatos döntésekhez.

Stratégia:

- A település infrastrukturális feltételei kedvezőek. A szennyvízelvezető csatornarendszer kiépítése a községben munkahelyteremtő beruházás és a további gazdasági fejlődés feltétele.

Egészségügy

- A település lakosainak egészségi állapotának feltérképezése, javítása érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése.
- A kötelező szűrővizsgálatokon való magasabb részvétel elérése, illetve a specializált egészségügyi szolgáltatások igénybe vétele érdekében az önkormányzat a rászoruló személyek részére biztosítson eseti utazási támogatást.
- Településen nincs önálló háziiorvosi praxis, vérvételre helyben nincs lehetőség, ezért a lakosság számára segítséget nyújt abban, hogy ingyenesen biztosítja az utazást, hogy eljuthassanak a szomszédos településre. Fontos, hogy a bármilyen fogyatékosággal élő személyek el tudjanak igazodni, és közlekedni tudjanak a település intézményeiben.

Stratégia: Az önkormányzat, a házi orvos és a védőnő bevonásával indítson tájékoztató, felvilágosító kampányt a szűrővizsgálatok fontosságáról, hasznosságáról. Fogyatékos helyzetének javítása érdekében minden középületet, intézményt akadály mentesíteni kell.

Oktatás – képzés

- Magy Községben alapfokú oktatási intézmények találhatóak meg. A 14 éven aluli lakosság száma csökkenő tendenciát mutat, ennek ellenére 8 osztályos Általános Iskola és Óvoda működik a településen ugyanis 2012. szeptember 1-től a Hitgyülekezet vette át Intézményfenntartói szerepet. Így 2013-tól helyben működik az Iskola. Az intézményben továbbra is megmaradt a római,- és görög katolikus és református hitoktatás heti egy alkalommal az órarendbe beépítve.
- A területen bölcsőde nem működik, a lakosok körében nincs rá igény.
- Fontos kiemelni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek csoportját melynek száma egyre nő.

Stratégia: halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása nagy hangsúlyt kell fektetni a hátrányokból származó lemaradás csökkentésére, fejlesztésre, hátrányok kompenzálására. Az iskolai lemorzsolódás csökkentése meghatározó tényező továbbá a gyermekek és fiatalok vonatkozásában különös hangsúly kell fektetni a bűnmegelőzésre, valamint a bűnismétlés megelőzésére, a káros intézményi reszocializáció és ezzel együtt járó bűnözői karrier idejekorán történő megtörésére.

Cél: Rendőrség által szervezett előadások, bűnmegelőzés és drog prevenciók előadások gyakoriságának növelése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) módosításának 63/A § (1) alapján **minden önkormányzat vagy többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.**

- Törvényi előírások betartásának megfelelően 2013. január 1-től Ófehértóval Közös Önkormányzati hivatal alakult, majd 2015. január 1-jétől a Ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatal tagönkormányzatává vált.
- Ófehértón található a Gondozási Központ.
- Ramocsaházán a Nyírségi Napfény Összevont Intézmény működik.

- 2004. október 6-án jött létre a Közép-Nyírségi Önkormányzati Többcélú Kistérségi Társulás, melyhez 19 település tartozik. Létrejöttének célja: a kistérség általános felzárkóztatása a megyei illetve országos fejlettségi szintre, gazdasági, infrastrukturális, valamint társadalmi és kulturális fejlesztések átfogó koordinálása és szervezése. A társulás tényfeltáró és helyzetelemző tanulmányokat, fejlesztési projekteket készít, illetve készített és a média útján széleskörű publicitást biztosít a térség értékeinek bemutatására.

Baktalórántházai Kistérséget alkotó települési tagönkormányzatok (Apagy, Baktalórántháza, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Levelek, Magy, Nyíribrony, Nyírkáro, Nyírkérés, Nyírmada, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Petneháza, Pusztadobos, Ramocsaháza, Rohod) közigazgatási területe. A program azon közszolgáltatások körében hatályos, melyeket a többcélú társulás a Társulási Megállapodásában vállalt, így a közoktatás, szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások, bizonyos egészségügyi ellátások tekintetében, valamint a területfejlesztés, a foglalkoztatás és a művelődés-sport terén.

A Társulásban résztvevő önkormányzatok közösen oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait:

- területfejlesztési
- egyes egészségügyi
- egyes szociális
- egyes gyermek- és ifjúságvédelmi
- közoktatási
- közművelődési
- település- és területrendezési, valamint műemlékvédelmi
- természet- és környezetvédelmi
- közlekedés- és vízgazdálkodási
- szolgáltatás-szervezési
- közrend- és közbiztonsági
- belső ellenőrzés feladatok.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk a célcsoportokkal foglalkozó érintett helyi szakemberek, egyházak és civil szervezetek megállapításait, tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok szolgáltak információval.

Adatok gyűjtése legfőképpen a mély szegénységben élőkre irányult. Ugyan is a településen ez a legmeghatározóbb célcsoport probléma.

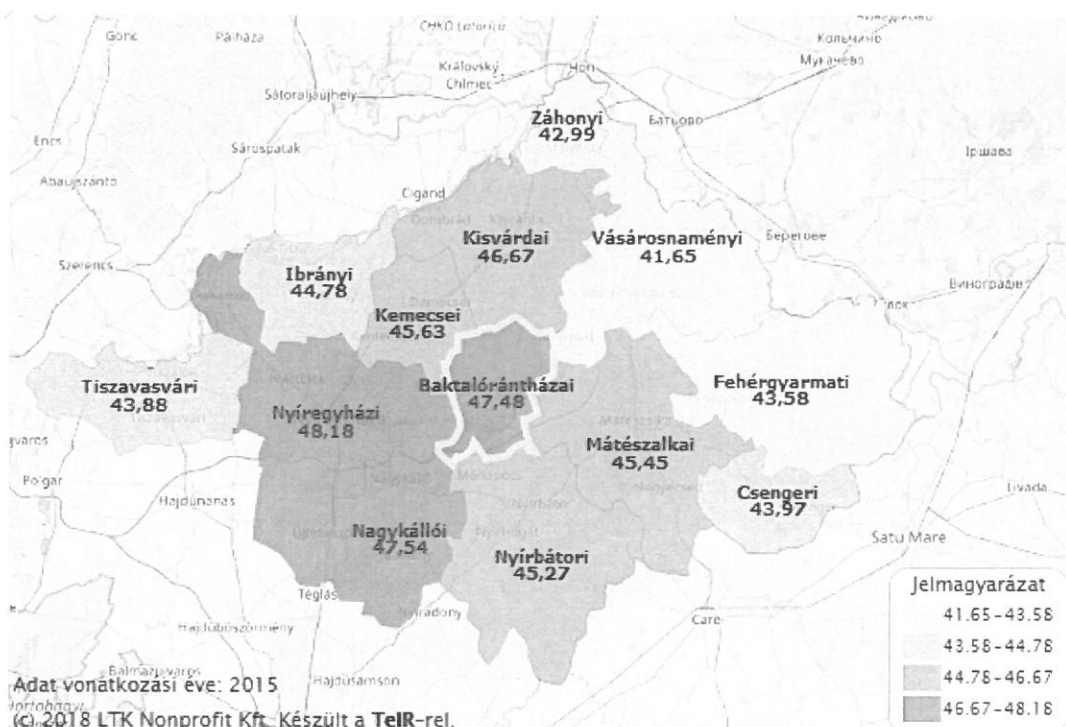
3. A mély szegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységben élők és romák jövedelmi és vagyoni helyzetét az élethelyzetükből fakadó szocializációs hiányosságok, az alacsony iskolai végzettség, a tartós munkanélküliség, a motiváció hiánya, valamint a társadalmi előítélet jelenléte kedvezőtlenül befolyásolja. A családokra a magas gyermeklétszám jellemző. A roma gyermekek és fiatalok a legnagyobb arányban vannak jelen a gyermekvédelmi szakellátás rendszerében. A célcsoportba tartozók jövedelmének jelentős része a segélyekből illetve egyéb pénzbeli ellátásokból származik. Rossz anyagi-szociális helyzetük felszámolására csak hosszú távú, összehangolt intézkedések sorozatával lehet esélyt teremteni.

Baktalórántházi járás

Terület: 254 km²

Lakónépesség: 19 278 fő

A járáshoz tartozó települések (lakónépesség, terület):

Baktalórántháza (3 962 fő, 35 km²), Besenyőd (744 fő, 9 km²), Laskod (937 fő, 14 km²), Levelek (2 960 fő, 26 km²), Magy (933 fő, 21 km²), Nyírbrony (1 109 fő, 20 km²), Nyírbőny (883 fő, 10 km²), Nyírkércs (797 fő, 14 km²), Petneháza (1 697 fő, 24 km²), Ramocsaháza (1 508 fő, 18 km²), Rohod (1 219 fő, 20 km²), Ófehértó (2 529 fő, 43 km²)

A járáshoz tartozó települések száma: 12

Kedvezményezett járás [290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet]: Igen

Fejlesztendő járás [290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet]: Igen

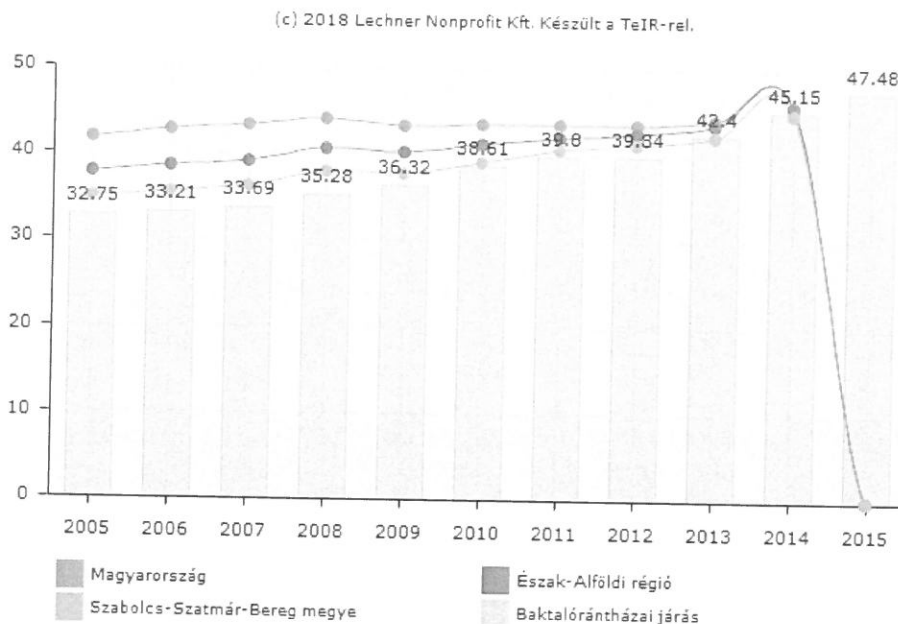
Komplex programmal fejlesztendő járás [290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet]: Igen

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett települések száma [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: 8

Jelentős munkanélküliséggel sújtott települések száma [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: 10

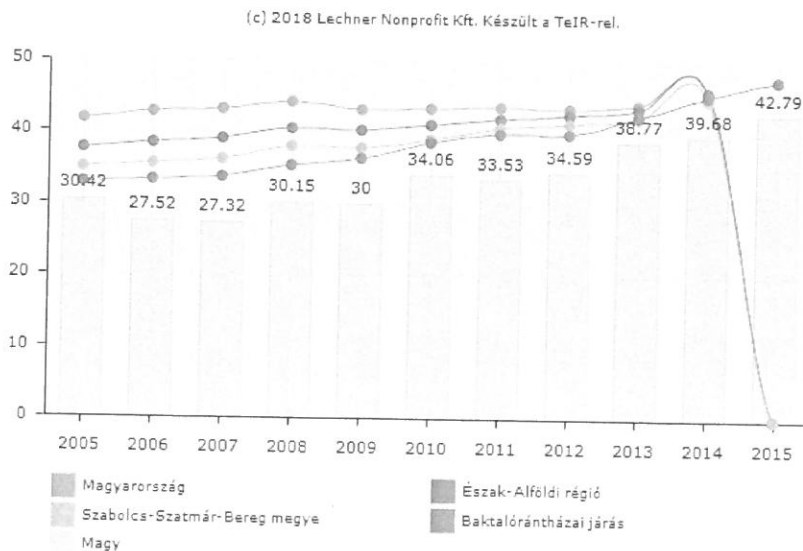
Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

Adófizetők aránya (százalék)

SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

A szegénységben élő fiatal családokról elmondhatjuk, hogy zömében több gyermek él a családban. Sokszor gyógyszer sem tudnak venni gyermekeiknek, valamint nagyon sok adósságot halmoznak fel a boltban, tartoznak a rokonoknak, ismerősöknek.

A mély szegénységben élők és a romák legfontosabb bevételi forrása a helyi önkormányzatok által biztosított szociális ellátás. Minden szociális ellátás az egyén, illetve a család sérült, hiányos önellátó képességét pótolja, alapjában függő helyzetet teremt, amely tovább gyengíti az ellátott személynél, családnál a saját erőforrásokra támaszkodó képességet. A szociális segélyre szorulóak száma az elmúlt években drasztikusan növekedett.

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg:

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.³ A mély szegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Legnagyobb problémát a Kauzsay tanyán élő emberek életkörülményeik jelentenek.

Az itt élő romáknak mindennapi megélhetési gondjaik vannak. Az elmúlt 10 évben csak az M3-as autópálya építése miatt kisajátított ingatlanokból költöztek el családok. A területen a születések száma meghaladja a halálozások számát. A lakosok körében ritka a nyolc osztályos végzettséggel rendelkezők száma, többnyire ennél alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A lakók megélhetését a közfoglalkoztatás és a mezőgazdasági idénymunka biztosítja. Helyi őstermelők, gazdálkodók biztosítják a mezőgazdasági idénymunkát, mely legfőképpen növénytermesztésben pl. (dohány, káposzta, alma, paprika,) nyilvánul meg.

Eladósodottságukról nem áll rendelkezésre pontos információ. Minden ingatlan magántulajdonban van, a házakban a tulajdonosok és családtagjaik laknak. Az itt élők az ingatlanok címére be vannak jelentve, lakcímkártyával rendelkeznek. A területen az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de a felhalmozódott közüzemi díjhátralék miatt ezek a szolgáltatások nem érhetőek el a lakásokban. E mellett az egyéb adósságok (bolti hitel, családnak, rokonnak tartozás) a jellemző. Jelzálgról nincs ismeretünk.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közkifolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

A Kauzsay tanyán két út található, a Jókai út, amely aszfaltburkolattal van ellátva és a Mohosi út, amely földút. A területen az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve. A lakóházak kivételével semmilyen más ingatlan, közintézmény vagy közpark nem található.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző

³ <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/laekindikator/laekindikator11.pdf>

foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	351	330	681	73	20,8%	79	23,9%	152	22,3%
2015	358	334	692	54	15,1%	66	19,7%	120	17,3%
2016	360	331	691	47	13,0%	55	16,5%	101	14,7%
2017	341	325	666	38	11,1%	47	14,3%	85	12,7%
2018	325	314	639	33	10,1%	33	10,4%	65	10,2%
2019	318	301	619	32	10,1%	32	10,5%	64	10,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a 15-64 év közötti lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Megállapíthatjuk, hogy 2014-ben a lakónépességéhez képest a nyilvántartott álláskeresők aránya 22,3%. Ez az arány évről-évre csökkent. Összességében elmondhatjuk, hogy a településen **2014-2019 évre felére csökkent az álláskeresők száma.**

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		152	120	101	85	65	64
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	3	4	4	1	2
	%	1,6%	2,5%	4,2%	4,7%	1,9%	3,1%
20-24 év (TS 1003)	Fő	16	13	12	7	7	4
	%	10,5%	10,4%	12,1%	8,0%	10,3%	6,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	14	11	6	7	8	6
	%	9,1%	9,2%	5,9%	8,0%	11,5%	8,6%
30-34 év (TS 1005)	Fő	12	7	7	5	3	5
	%	7,9%	5,4%	6,7%	6,2%	5,0%	7,8%
35-39 év (TS 1006)	Fő	14	7	10	11	6	10
	%	9,1%	5,8%	9,9%	12,7%	9,2%	14,8%
40-44 év (TS 1007)	Fő	23	25	14	10	7	5
	%	15,2%	20,9%	14,1%	11,8%	10,0%	7,4%
45-49 év (TS 1008)	Fő	22	16	15	9	9	8
	%	14,5%	13,4%	14,6%	10,1%	13,0%	12,5%
50-54 év (TS 1009)	Fő	26	18	15	14	7	6
	%	16,8%	14,8%	15,1%	16,6%	10,0%	9,0%
55-59 év (TS 1010)	Fő	16	13	10	10	11	10
	%	10,5%	10,9%	9,9%	11,2%	16,1%	15,2%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	7	8	8	9	9	10
	%	4,8%	6,7%	7,7%	10,7%	13,0%	15,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők száma a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva magas a településen, de megállapítható, hogy ebben az esetben is javuló tendencia mutatkozik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	43	29	53	82	35,4%	64,6%
2015	41	20	35	55	36,4%	63,6%
2016	29	16	25	41	39,0%	61,0%
2017	29	14	23	37	37,8%	62,2%
2018	35	15	23	38	39,5%	60,5%
2019	36	17	19	36	47,2%	52,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatokból levonható következtetés, hogy a foglalkoztatás területén is szükséges a beavatkozások tervezése.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	84,7%	78,8%	15,3%	21,2%
2011	91,3%	89,2%	8,7%	10,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

2001-es adatok rávilágítanak arra a tényre, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma igen magas. Önkormányzati kutatások alapján a legfrissebb adatok azt mutatják, hogy ez a szám egyre csökken. Oka lehet, hogy a fiatalok tanulási hajlandósága erősebb.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	152	13	8,7%	68	45,0%	70	46,3%
2015	120	10	8,4%	53	44,1%	57	47,6%
2016	101	9	9,1%	49	48,1%	43	42,7%
2017	85	9	10,9%	40	46,7%	36	42,3%
2018	65	6	9,2%	30	46,4%	29	44,4%
2019	64	5	8,2%	29	44,5%	30	47,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében szorosan együttműködik a Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

Az Állam által indított „Út a munkába” program lehetőséget biztosított arra, hogy a munkanélküliek munkához jussanak. 2011. októbertől lehetőség nyílt a Startmunka programra. Ebben az évben 20 fő vehetett részt a programban. 2012-ben tovább folytatódott a Startmunka program. 37 fő került közfoglalkoztatásba, három projekt keretében. Egyik területe a mezőgazdaság: növénytermesztés. Saját szükségletek megtermelése mellett támogatja a helyi közétkeztetést. Belvízelvezető rendszerek felújítása valamint Mezőgazdasági utak rendbetétele. 2013-ban is folytatódott ez a program.

A segély visszaszorítása érdekében, illetve a munkára ösztönzés miatt a közmunkáért járó bér magasabb, mint a szociális juttatás. Ugyanakkor, hogy támogassa a versenyszférába való visszatérést, alacsonyabb, mint a mindenkori minimálbér. Képzés és oktatás is megvalósul a Startmunka program alatt, ami szintén a későbbi elhelyezkedést könnyíti meg.

A Startmunka programnak köszönhetően nem csak a foglalkoztatottak munkabérhez való jutása, hanem a családok megélhetésének biztosítása is teljessé válik.

Ezen túlmenően a településen értékteremtő tevékenység folyik. Az itt élő emberek komfortérzését sikerül javítani az eredményesen elvégzett munkának köszönhetően.

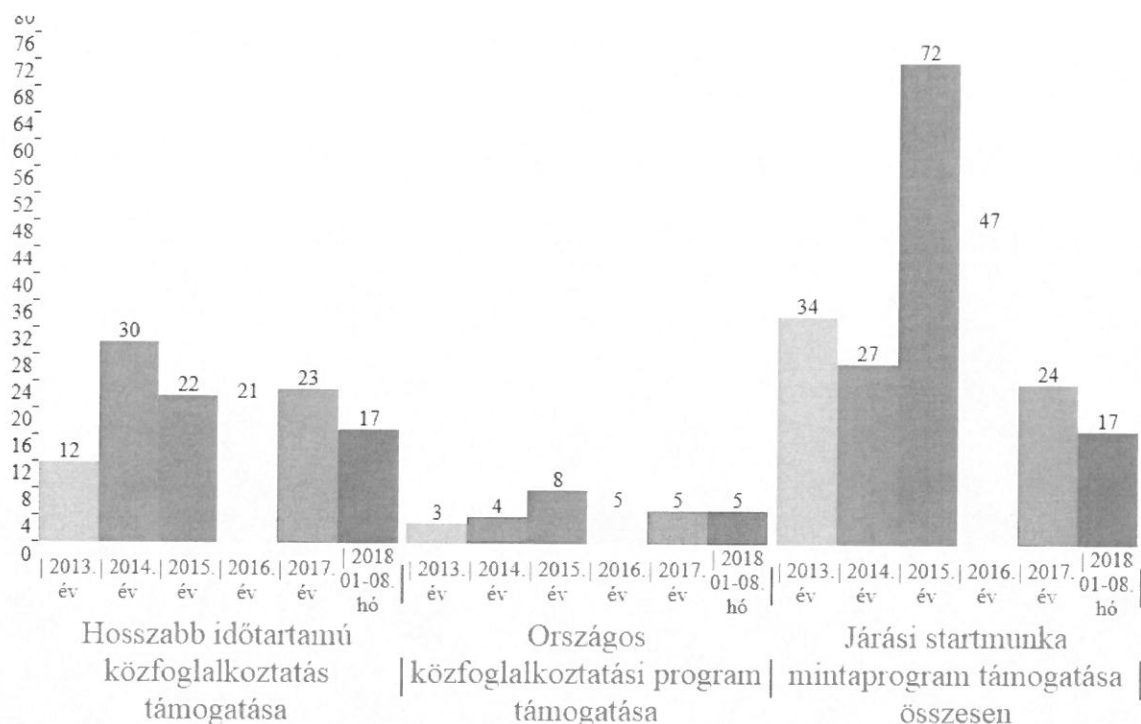
Ahhoz, hogy a jelenleg közmunkában dolgozóknak nagyobb esélye legyen a nyílt munkaerő-piacon fontos a településen a közlekedés elősegítése érdekében a közösségi utak kiépítése. Ófehértó és Magy Közös Önkormányzati Hivatalt hozott létre. A két település közötti távolság kb. 3 km. A közösségi út megléte jóval lecsökkentené a két település közötti távolságot. Valamint a szomszédos települések és a Baktalórántházai Kistérségi központ közötti távolság lerövidülne. Cél, hogy a szomszédos településeket összekötő földút aszfaltburkolattal legyen ellátva.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *									
Magy Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Baktalórántházai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020 01 - 11. hó	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	12	30	22	21	23	15	10	9	
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	3	4	8	5	5	4	4	5	
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	34	27	72	47	24	18	19	14	
-- Mezőgazdaság	13	24	46	23	15	13	9	6	
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	9	4	1	4	1	
-- Szociális jellegű program	21	3	26	15	4	5	5	7	
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	1	1	-	-	-	
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mindösszesen	48	61	103	73	52	38	33	28	
Közfoglalkoztatási mutató	7,51%	9,82%	16,55%	11,14%	7,87%	6,06%	5,53%	4,99%	
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	80	64	53	43	39	23	28	32	
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	7	8	10	13	11	9	14	14	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	76	74	57	38	34	31	21	16	
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	163	146	120	93	84	63	64	62	
-- Ebből tartós álláskereső	75	65	48	28	24	23	23	16	
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	25,36%	23,46%	19,26%	14,09%	12,63%	10,12%	10,76%	11,13%	
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	643	621	623	659	662	620	590	558	
1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

<http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/>

A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos állományi létszáma: az adott hónapban közfoglalkoztatásban részt vevők napi létszámainak egyszerű számtani átlaga. Az átlagolást a tényleges létszám alapján kell elvégezni, vagyis minden személyt a munkaidő hosszától függetlenül egy-egy egész főnek kell tekinteni.

Közfoglalkoztatottak átlagos létszám adatai (fő)

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A becslés adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen. A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legnagyobb esélyét.

A településen régóta fenntartott idénymunka és dohánytermesztés továbbra is biztosítja a foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat támogat minden hátrányos helyzetű csoporthoz kapcsolódó eszközbeszerzést szolgáló pályázatot, a célcsoport ez irányú képzését, továbbá támogatja, olyan mindenki számára elérhető információs pontok kialakítását, melyeken keresztül a szükséges eszközökkel nem rendelkező emberek a lakhelyükhöz minél közelebb hozzáférhetnek az internethez, valamint az információs társadalom nyújtotta egyéb szolgáltatásokhoz

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

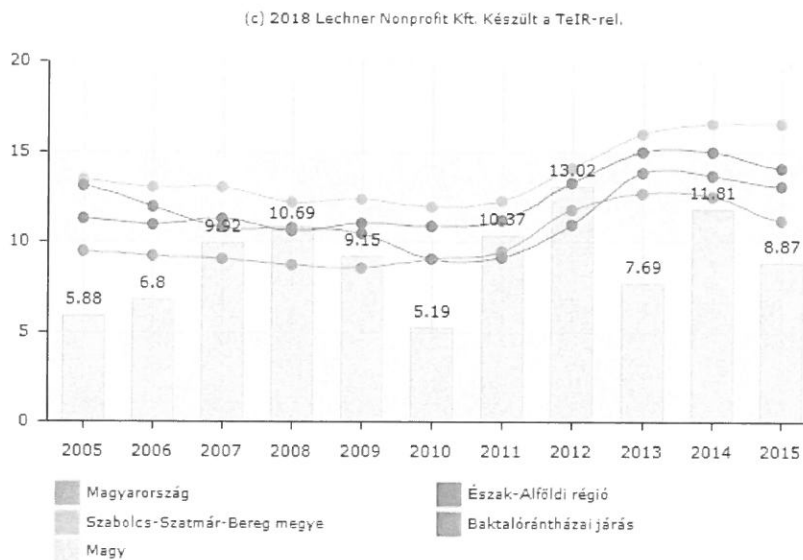
A Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatos tájékoztatást nyújt az önkormányzatnak a képzési lehetőségekről. Így lehetőség nyílik arra, hogy a fiatalok szakmát tanulhassanak. Az osztály közvetítésével indított és támogatott képzések iránt a kirendeltségen folyamatosan nagy az érdeklődés, különösen, amikor az elhelyezkedési lehetőségek korlátozottak.

A pályakezdők, fiatalok kiemelt hátrányos helyzetű csoportként van definiálva az Unióban és Magyarországon egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és elbánást jelent adott esetben. Azaz, a munkaerőpiaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdőknek külön támogatás (munkatapasztalat-szerzés) áll rendelkezésre, továbbá előnyük van a képzésekben, elsősorban a felvételen eredményesebben szerepelnek.

A 25 év alatti nyilvántartott álláskereső fiatalok foglalkoztatását, a munkaerőpiacra történő átmenet megkönnyítését célzó képzések tekintetében megállapítható, hogy a munkaerő-piaciképzésbe történő bekapcsolásukra minden évben sor került.

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

A pályakezdő álláskereső aránya a nyilvántartott álláskeresők között.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2014	0	0	-
2015	0	0	-
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁK)

3.2.8. számú táblázat - Felnttktatásban résztvevők száma középok iskolában

Év	Középok felnttktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnttktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnttktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnttktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnttktatásban (TS 3601)
		Fő	%	Fő	%	Fő	%	
2014	0	0	-	0	-	0	-	11
2015	0	0	-	0	-	0	-	0
2016	0	0	-	0	-	0	-	0
2017	0	0	-	0	-	0	-	0
2018	0	0	-	0	-	0	-	0
2019	0	0	-	0	-	0	-	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnttktatáshez és egyéb munkaerő-piaciszolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A roma népességet tekintve, iskolai végzettségük rendkívül alacsony, többnyire általános iskolai és szakmunkás végzettséggel rendelkeznek. A roma fiatalok tanulási hajlandósága erősebb az idősebbeknél, főként az általános iskolát szeretnék befejezni, illetve szakképző iskolát vagy OKJ-s tanfolyamot végeznének el szívesen.

A Foglalkoztatási Osztály folyamatos tájékoztatást nyújt az önkormányzatnak a képzési lehetőségekről. A településen kialakított közösségi ház a felnttktatás lebonyolítására biztosított.

g) mély szegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

A mélyszegénységben élők, és romák foglalkoztatására az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben közfoglalkoztatás keretében valósul meg. Egyéb foglalkoztatási forma vagy program helyben, amely ennek a célcsoportnak a munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére irányulna, nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén esetlegesen előforduló hátrányos megkülönböztetésekről tudomásunk nincsen, ennek hiányában adat sem áll rendelkezésünkre.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	681	2	0,3%
2015	692	2	0,2%
2016	691	4	0,6%
2017	666	5	0,7%
2018	639	4	0,7%
2019	619	7	1,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzat a jogosultak részére jövedelmük kiegészítésére és pótlására pénzbeli és természetbeni szociális ellátást nyújt. Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, mely 2015. március 1-jétől a járási hivatal hatáskörébe tartozó ellátás lett. Ennek körében foglalkoztatást helyettesítő támogatás és egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) igénybe vételére van lehetőség. A korábbi rendszeres szociális segély nevű ellátás megszűnt.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási támogatás), a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, a gyógyszerkiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A szociális ellátások új rendszerében nagy hangsúlyt kapott az önkormányzati szabályozási szabadság, amely lehetőséget ad az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi szociális ellátórendszerüket a belátásuk szerint alakítsák ki. Az Szt. alapján a települési önkormányzatok maguk határozhatják meg a települési támogatás keretében nyújtott ellátások formáit, jogosultsági feltételeit, valamint önállóan dönthetnek az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól.

Mind az egyén, mind kisebb-nagyobb közösségei számára adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyekben időlegesen vagy véglegesen nem tudnak magukról gondoskodni. Életvitelük mások közreműködése, segítsége nélkül már nem tartható fenn a megszokott szinten.

A szociális és (gyermekjóléti) gondoskodás feladata, hogy feltárja ezeket a helyzeteket, s azokra - az egyén szabadságát és személyiségi jogait tiszteletben tartva - a biztosított jogi keretek között megfelelő megoldásokat találjon.

Segélyfajták a támogatás gyakorisága szerint	Segélyfajták a juttatás módja szerint	
	Pénzbeli	Természetbeni
Rendszeres	- méltányossági ápolási díj, - aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély), - lakásfenntartási támogatás	
Átmeneti	- átmeneti segély - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	- köztemetés

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának 2 típusa van:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

2015. március 1. napjától a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást a járási hivatal állapítja meg.

A jogosultság megállapításának feltételei:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- Aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy kinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 51 %-os mértéket, vagy
- Aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- Aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, **vagy**
- akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folyósítása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Fht. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatóságokkal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny.52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatóságokkal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, ha saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátására való jogosultságot abban az esetben lehet megállapítani, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (2015.évben: 25.600,-Ft) és vagyona nincs.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2014	152	5	3,3%
2015	120	8	6,9%
2016	101	10	10,1%
2017	85	5	5,6%
2018	65	5	8,0%
2019	64	7	10,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételeivel rendelkezik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (2017. évben: 22.800,- Ft.).

Rendszeres szociális segélyt állapítanak meg annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel: kismama, vagy egészségi állapota miatt közfoglalkoztatásba nem bevonható személy.

A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér (75.500,-Ft) személyi jövedelem-adóval, munkavállalói, egészség-biztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 90%-át (**44.508,- Ft**).

Ha a rendszeres szociális segélyre jogosult családtagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a 44.508,- Ft és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás 22.800,-Ft összegének különbözetét. Ebben az esetben a rendszeres szociális segély legmagasabb összege **21.708,- Ft** lehet.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	73		10,65%	109	71,83%
2015	56		8,09%	67	55,95%
2016	38		5,50%	42	41,48%
2017	36	n.a.	5,41%	38	44,97%
2018	31	3	4,89%	31	47,51%
2019	22	n.a.	3,59%	n.a.	0,00%

Forrás: TAI, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A segélyezettek többsége alacsony jövedelmű, létminimum alatt élő és roma családok tagjai. Hátrányos helyzetükből kitörni nem képesek, lehetőségeik beszűkültek a korai gyermekvállalás, a családokon belüli magas gyermeklétszám, és alacsony iskolai végzettségük miatt. Az érintett családok berendezkedtek a segélyezési életformára, és generációkon keresztül ez öröklődik tovább.

Települési lakásfenntartási támogatás

Ez a támogatás hozzásegíti a rászorulókat életkörülményeik javításában is. A normatív lakásfenntartási támogatásra az Szt. rendelkezései voltak irányadók. 2015. januárjától a normatív lakásfenntartási támogatás megszűnt, helyette a települési lakásfenntartási támogatás vehető igénybe.

Eseti, rendkívüli települési támogatás

1. Az önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére eseti, rendkívüli települési támogatást nyújt. Az eseti, rendkívüli települési támogatás alkalmanként adható.
2. Eseti, rendkívüli települési támogatásban csak azt a személyt lehet részesíteni,
  - akinek családjában az egy főre számított havi családi jövedelem a mindenkori öregségi minimumnyugdíj 130%-át,
  - egyedülálló esetén a havi jövedelem a mindenkori öregségi minimumnyugdíj 180%-át nem haladja meg és vagyona nincs.
3. A kérelmet írásban, az annak indokául szolgáló tény, körülmény megjelölésével a Szociális, Egészségügyi, Ifjúsági és Sport és Összeférhetetlenségi Bizottsághoz kell benyújtani.
4. Az alkalmanként megállapított eseti, rendkívüli települési támogatás összege esetenként 1.000.- Ft-nál kevesebb, és 5.000.- Ft-nál több nem lehet

Temetési települési támogatás

1. Az önkormányzat temetési települési támogatást nyújt annak a személynek, aki a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti
A temetési költségek mérséklésére nyújtandó temetési települési támogatásra az a személy jogosult, akinek családjában az egy főre számított havi családi jövedelemhatár nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 500%-át és a temetési költségek viselése az eltemettető, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.
2. Az e címen nyújtott önkormányzati segély összege: 20.600.- Ft
3. A temetési segéllyel kapcsolatos hatáskört a Bizottság gyakorolja.
4. A kérelemhez mellékelni kell a temetés költségeiről a segélyt kérő vagy egy háztartásban élő családtagja nevére kiállított számlák eredeti példányát.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

1. Étkeztetés

- (1) A szociális étkeztetés igénybevételére jogosult, aki étkezését önmaga nem képes megoldani és:
  - a) 60 éven felüli, vagy
  - b) igazoltan mások gondozására, ellátására szorul, vagy
  - c) fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg, vagy
  - d) lakhatási körülményei meleg étel elkészítését nem teszik lehetővé, vagy
  - e) nyugdíjszerű ellátásban részesül, vagy
  - f) vagyonnal nem rendelkezik, tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs, vagy az tartási kötelezettségét nem teljesíti, valamint eltartási, öröklési, gondozási szerződéssel nem rendelkezik.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti jogosultságot a rendszeres pénzellátást megállapító határozattal, a fogyatékossgot, pszichiátriai vagy szenvedélybetegséget a házi orvos által a kezelőorvosi szakvélemény alapján kiállított igazolással kell tanúsítani.

(3) Az Önkormányzat az étkeztetést a Leveleki Szociális Társuláson keresztül, a házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátásokat az Ófehértói Gondozási Központon keresztül látja el.

(4) A Képviselő-testület felhatalmazza Levelek Nagyközség – mint a társulás gesztortelepülésének – Önkormányzatának Képviselő-testületét, hogy az étkeztetés térítési díját rendeletben határozza meg.

2. Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást az Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres segítségnyújtást az Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

4. Tanyagondnoki Szolgálat

(1) A Magy község külterületéhez tartozó tanyasi lakott területeken az egyéni és közösségi szintű szükségletek kielégítése, a szociális alapellátásokhoz való hozzájutás érdekében az önkormányzat tanyagondnoki szolgálatot működtet.

(2) A tanyagondnoki szolgálat által ellátandó feladatokról, az ellátás igénybevételének módjáról a Képviselő-testület külön rendeletben rendelkezik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	320	0	0	0	6	0	0	0
2015	320	0	0	0	6	0	0	0
2016	320	0	0	0	6	0	0	0
2017	319	0	0	0	6	0	0	0
2018	319	0	0	0	6	0	0	0
2019	319	0	0	0	6	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Magy központi helyén 6 db szociális bérlakás épült magas minőségi szinten. 6 család lakhatási körülményeit biztosítja. Főleg több gyermekes családok lakják.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatást biztosít az Önkormányzat a faluba letelepülni vágyóknak. Támogatja a nagycsaládosokat, illetve a kisgyermekes családokat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat közigazgatási területén egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében lakhatást segítő támogatás a települési lakhatási támogatás.

Ez a támogatás korábban a normatív lakásfenntartási támogatás volt, mely a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulást. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújtott. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kellett nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Normatív lakásfenntartási támogatásra az a személy volt jogosult, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71.250,- Ft), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

Ezt a támogatási formát az önkormányzat 2012. május 1.-jétől természetben biztosította. A jogosultak részére megállapított lakásfenntartási támogatás folyósítása a szolgáltató részére történt és annak összegét a támogatással érintett költség(ek) tekintetében a szolgáltató írta jóvá.

A normatív lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28. napjáig lehetett benyújtani.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	133	n.a.
2015	126	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015. március 1. napjától a települési lakhatási támogatás vehető igénybe. A támogatást a települési önkormányzat nyújtja.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma évről-évre stagnál. Adósságcsökkentési támogatás nincs a településen.

f) eladósodottság

A szegénység kihatással van a lakásviszonyokra is. Jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. 2010-től évben jelentősen növekedett a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma.

2015. évtől az ellátási rendszer átalakulása ellenére stagnál a támogatásban részesülők száma.

A Baktalórántházai térség mélyszegénységben élő családjainak jelentős százaléka tartozik villanyszámlával, vízszámlával, a vezetékes gázt használók esetében is van elmaradása.

A tartozások mértékét összességében lehet tudni, azaz a közüzemi díjhátralékok mellett az egyéb adósságok (bolti hitel, családnak, rokonnak tartozás) is szerepelnek az összegekben. Az eladósodottság következményeként jelenik meg, hogy nincs elegendő pénz többek között az élelmiszerre, a gyógyszerekre, a gyerekek szabadidős programjainak biztosítására.

Mindezek ellenére a kistérség településeinek többsége esetében sem működik adósságkezelési tanácsadás.

Nem kérdéses, hogy az adósságkezelés, mint a családsegítés egyik nagyon fontos szegmense, elengedhetetlenül fontos a kistérségben. Települési szinten fel kell venni a kapcsolatot a közüzemi szolgáltatókkal és a családsegítő szolgálatok koordinálásával be kell vonni a szolgáltatásba az adóssággal terhelt családokat. Különösen érintett és veszélyeztetett célcsoport a gyermekes családok csoportja, ezen belül is a gyermekek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Magy külterületéhez tartozó tanyán 14 db lakás található ebből 4 db elégtelen lakhatási körülmények biztosító lakás.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közkifolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

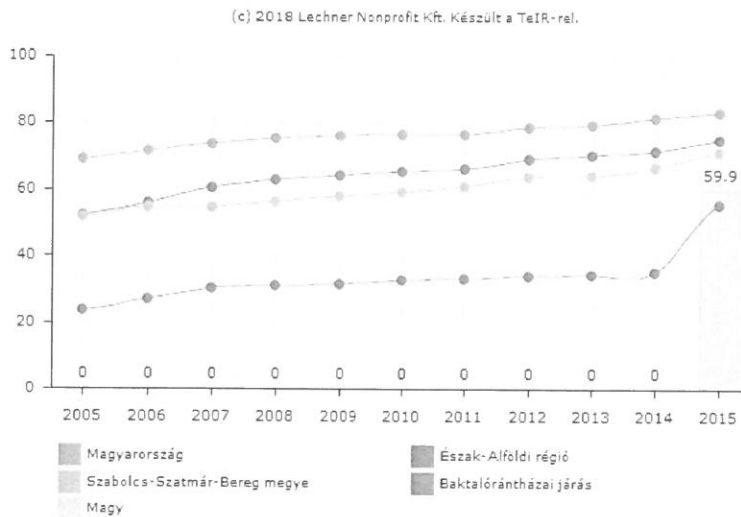
Az épületek a karbantartás hiányában erősen leromlott állapotúak. A falakon repedések, omlások láthatóak, a nyílászárók sok helyen hiányoznak. A tetőkön a fedés hiányos.

A települést és a tanyát összekötő út aszfalt burkolattal van ellátva, tehát jól megközelíthető. Volánbusz közlekedés biztosítja a faluba történő utazást, naponta három alkalommal.

Közműöllő (%)

Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Magy település külterületén egy szegregátum terül el. A településtől Dél- Nyugati irányban, kb. 5 km-re található a Kauzsay tanya. A szegregátumban 90 fő él, a lakosok 96%-a a roma kisebbséghez tartozik.

A roma lakosság nagyobb része alacsony komfortfokozatú, leginkább komfort nélküli lakásokban, rossz műszaki állapotú házakban élnek. A másik veszélyeztető tényező a közüzemi szolgáltatások hiánya, kikapcsolt szolgáltatások, amelyeket nem tudnak pótolni, valamint a zsúfoltság pl. 50m es lakásban több generáció 12-15 ember él. Nem ritka ezeknek a hátrányoknak az együttes előfordulása, ami hosszú távon behozhatatlan hátrányt jelent főleg a legsérülékenyebb 0-3 éves korosztály számára.

Minden ingatlan magántulajdonban van, a házakban a tulajdonosok és családtagjaik laknak. Az itt élők az ingatlanok címére be vannak jelentve, lakcímkártyával rendelkeznek. Jelzalogról nincs ismeretünk.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közkifolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

A roma lakosság egészségi állapota nagyon kedvezőtlen egészségügyi mutatókkal jellemezhető. Jellemző betegségek, betegség halmozódások: hasmenés, torokgyulladás, felső légúti hurutos megbetegedések a gyermekek szülői kíséret nélkül járnak a rendelésre.

A mélyszegénységben élő családok elsődleges szempontja nem az egészségük megőrzése vagy a betegségek megelőzése, hanem sokkal lényegesebb az elemi mindennapi létfenntartás.

Tapasztalatok szerint a romák nagy része az egészségügyi ellátást ritkábban veszi igénybe. Ez gyakran a rossz anyagi és szociális körülményekből adódik: nincs módjukban elutazni, elmenni a szűrővizsgálatokra, nem tudják megfizetni a gyógyszereket, stb.

Magy központjában az egészségügyi alapellátás biztosítva van: a házi orvos heti 3 alkalommal rendel, a gyermekorvos heti négy nap, a fogorvos heti két nap áll rendelkezésre, a tanyagondnok segítségével a szakrendelőkbe és speciális vizsgálatokra is elszállítják az itt élő embereket.

A szegregált, leromlott területen élők a működő szolgáltatások feltételrendszere alapján hozzáférnek mind az egészségügyi, mind a szociális intézmények alapellátásaihoz, azonban a gyakorlatban nem minden rászorult veszi igénybe azokat.

Szükséges megteremteni az egészségügyi alap- és szakellátásban való teljesebb részvétel lehetőségét a szegregált, leromlott területen élők számára, szűrési, megelőzési és egészséges kialakításával.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregátumban élő családokra jellemző a több generációnak az egy lakásban való együttélése, a magas gyermeklétszám. Tekintettel arra, hogy az alapvető higiéniai követelményeknek ezek a háztartások többek között alacsony komfort fokozata miatt sem tud megfelelni, a telepen élők, de főként a gyermekek egészségi állapotát a rossz életkörülmények kedvezőtlenül befolyásolják, sok a tartósan beteg gyermekek száma is.

Ténylegesen ott élők és a nem hivatalosan bejelentettek lakosság szám kb. 90 fő.

Ebből a gyermekek száma: 30 fő.

Óvodába járó gyermekek száma: 6 fő.

Iskolába járó gyermekek száma: 24 fő.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 20 fő

Az aktív korúak (15-64 éves lakosság) száma: 60 fő

Az aktív korú lakosságon belül legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma: 60 fő

Az aktív korú lakosságon belül rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma: 55 fő

Magát roma nemzetiségűnek valló lakosok száma: nincs adat

Munkanélküliek száma: 55 fő

Ezen belül a tartós munkanélküliek száma: 53 fő

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A veszélyeztetett területek esetében a beavatkozásoknak a terület szegregáltsági fokának növekedését kell megakadályozniuk.

Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a település más területein, nem nőhet az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és nem alakulhatnak ki új szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján az önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,

- védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A településen élők a közszolgáltatások többségét – a fekvőbeteg ellátás kivételével- helyben elérik. A felnőttek és a gyermekek részére a háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás megfelelően biztosított. Szolgáltatásai valamennyi lakos számára hozzáférhetők Magy központjában a tanyagondnok segítségével a szakrendelőkbe és speciális vizsgálatokra is elszállítják az itt élő embereket.

Vizsgált időszakban a házi gyermekorvosi illetve felnőtt háziorvosi ellátásban megjelentek száma arányos a település lakónépesség számának változásával.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0
2018	0	0	0
2019	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított, az ellátásokat a 25 km-re lévő megyeközpontban, Nyíregyházán a Jósa András Oktatókórházban, valamint a Baktalórántházár található Járóbeteg Szakellátó Központban lehet igénybe venni, de az Önkormányzat ingyenesen elszállítja az arra rászorulókat a szakrendelőkbe.

Helyben, méhnyak-szűrésre, tüdőszűrésre, cardiovascularis vizsgálata, ingyenesen látásvizsgálatra lehetőség van.

Gyermekjóléti Szolgálat és Védőnői Szolgálat működik a településen.

A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen, valamint a gyermeke gondozása. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Rendszeresen látogatja a gyerekeket az Intézményekben illetve a 0-3 éves korú gyermekeket otthonukba. Nyomon követi egészséges fejlődésüket. Hasznos tanácsokkal látja el a még tapasztalatlan szülőket.

Az önkormányzat együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	48
2015	54
2016	50
2017	56
2018	83
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	n.a.	n.a.	-
2015	n.a.	n.a.	-
2016	29	n.a.	-
2017	n.a.	n.a.	-
2018	n.a.	n.a.	-
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Országos tendencia, hogy folyamatosan romlik a lakosság egészségi állapota. A születéskor várható élettartam messze elmarad az Európai Unió átlagától, de alacsonyabb a környező közép-kelet-európai országok ide vonatkozó adatainál is. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal megállapításai szerint a fiatalok egészségi állapota évek óta és folyamatosan romlik, egyes betegségek, elváltozások aránya évről évre növekszik.

Az ifjúság helyzetéről szóló tanulmányok szerint szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között. Az ifjúság kellő információval rendelkezik a drogról, de veszélyességét nem értékeli nagyságának megfelelően.

A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnő előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk. Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. Ezért van szükség arra, hogy helyen történjenek ezek a szolgáltatások. A

szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki. Vöröskereszt munkáját segítve az önkormányzat minden évben lehetőséget biztosít a véradás lebonyolítására.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. Az észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik. A hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel-(iskola, óvoda),

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség.

A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, az összetett problémákkal küszködő emberek rehabilitációja, reintegrálása a társadalomba szükségessé teszi, hogy a hátrányos helyzetük kialakulásához vezető, azt tovább gerjesztő, ágazatokon átívelő problémahalmaz egységes, átlátható IT rendszerben legyen elérhető és kezelhető.

Azoknál a gyerekeknél, akiknél az előzetes vizsgálat során kiderül, hogy lúdtalp, gerincferdülést állapított meg a szakember azok számára lehetőség van helyben történő kezelésére. Az Önkormányzat segítséget nyújt a fogyatékkal élő felnőttek és gyermekek távolabbi kórházba való utaztatását biztosítja a magasabb szintű orvosi ellátás érdekében.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat saját konyhája által biztosítja a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. Az Önkormányzat által biztosított közétkeztetés, amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása, fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az étkeztetéssel, étrendkészítéssel, nyersanyag felhasználással kapcsolatban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglalt követelmények az irányadóak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportolási lehetőséget aszfaltozott kézilabda pálya és füves futballpálya szolgálja. 2012-ben pályázati forrásból felújításra került a sportpálya öltözője. Lehetőségük van a gyerekeknek a közösségi teremben pingpongozni, csocsózni és biliárdozni.

Az infrastruktúra hiánya miatt nincs annyi sportrendezvény, mint amit az önkormányzat szervezni szeretne a településen lakóknak. Szükség lenne a sportpályát felújítani és eszközökre is szükség lenne.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások az alábbiak:

1. Szociális étkeztetés:

Az Önkormányzat az étkeztetést az intézményfenntartó társulásban működő Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Intézmény útján, az önkormányzat saját konyhája szolgáltatásainak igénybevételével biztosítja.

2017-ben 21 fő vette igénybe a szociális étkeztetést.

Az étkeztetés célja és feladata

Az étkeztetés keretében azoknak a szociális rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, ill. önmaguknak és eltartottaiknak részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ellátottak köre

A településen élő idős emberek, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek és szenvedély betegek részére lehetőséget biztosítunk az étkezés igénybevételére, illetve nyújtunk saját lakóhelyükön történő étkezés biztosítására.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a helyi önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az intézményi térítési díjat a képviselő-testület rendeletében szabályozza, beszedéséről az intézményvezető gondoskodik.

Az ellátás módja, tartalma, formája, rendszeressége

Az étkezés történhet az igénybevevő szükségletének megfelelően:

- az étel, lakásra szállításával
- vagy elvitelének lehetővé tételével.

Az ellátás igénybevételének módja:

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője írásbeli vagy szóbeli kérelmére történik.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve, a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy-ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta önállóan, terjeszti elő.

Igénybe veheti minden:

- 60 éven felüli, vagy
- igazoltan mások gondozására, ellátására szorul, vagy
- fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg, vagy
- lakhatási körülményei meleg étel elkészítését nem teszik lehetővé, vagy
- nyugdíjszerű ellátásban részesül, vagy

Vagyonnal nem rendelkezik, tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs, vagy az tartási kötelezettségét nem teljesíti, valamint eltartási, öröklési, gondozási szerződéssel nem rendelkezik.

2. Házi segítségnyújtás:

Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

A házi segítségnyújtás feladata, hogy a saját otthonában élő személy számára egészségi állapota és szociális helyzete figyelembevételével annyi segítséget nyújtson, amennyi az önálló életvezetésének megterhelés nélküli folytatásához elégséges és szükséges.

Közvetett feladatai közé tartozik az ételszállítás önkormányzati intézménybe, illetve az önkormányzati információk közvetítése a lakosság felé, a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

Falugondnoki szolgáltatás 600 lakosnál kisebb településen működtethető. Ha a falugondnoki szolgálat létesítését követően a település lakosság száma 10%-ot meg nem haladó mértékben emelkedik 600 lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető. A gondozás elemeit a rászoruló egyéni sajátosságai és szükségletei határozzák meg.

Gondozási tevékenységeink:

- Ápolási, gondozási feladatok
- Segítségnyújtás a higiénia megtartásában (személyi, környezeti)
- Közreműködés a háztartás vitelében
- Kapcsolattartás a háziorvossal
- Pszichés gondozás
- Érdekvédelemmel kapcsolatos tevékenységek
- Ágyhoz kötött beteg gondozását ellátó hozzátartozó tehermentesítése, a betegellátást segítő technikák megtanítása, tanácsadás stb.

A szakképzett ápoló-gondozók látják el feladataikat. Tevékenységeikről gondozási naplót vezetnek.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

Feladata: A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére nyújtott ellátási forma.

- aki 2 személyes háztartásban él, 65 éven felüli vagy súlyosan fogyatékos, ha egészségi állapota indokolja a készülék folyamatos használatát.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása:
- A szolgáltatás keretében folyamatos üzemmódban 30 db készülék működtetésére van lehetőség.

A szolgáltatásnak önálló diszpécserközpontja van, ami a Baktalórántházai Városi Gondozási Alapvető feladata az önálló életvitel fenntartása mellett kialakuló krízishelyzetek elhárítása, az igénybe vevők biztonságérzetének erősítése, a szükséges segítségnyújtás minél gyorsabb biztosítása a súlyosabb helyzetek megelőzése érdekében.

Ellátottak köre:

Azok a szociálisan rászorult időszerűek, fogyatékos személyek, akiknek:

- egészségi állapotuk indokolja a folyamatos felügyeletet,
- szociális helyzetük indokolja a szolgáltatást,
- kritikus élethelyzetben nincs mód a segélykérésre, segítségre sem családtagtól, sem mástól nem számíthatnak,
- szellemi képességük alapján alkalmasak arra, hogy kezeljék a műszaki berendezést,

- vállalják a gondozásba vételt és a megállapodásban rögzített feltételeket.
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénylése esetén 2007. január 01-től vizsgálni kell a szociális rászorultságot.

Szociálisan rászorultnak az tekinthető:

- aki egyedül él és életkora 65 év felett van,
- aki egyedül él és súlyosan fogyatékos.

A diszpécserközpontban 24 órán keresztül jelzőrendszeres felügyelet és az elérhetőség telefonon biztosított.

A szolgáltatás lényege, hogy a lakásán segísre szoruló ember a nyakában vagy a karján hordott jelzőkészüléken keresztül egy gombnyomással riaszt a központ felé. A diszpécserközpontban hangjelzés kíséretében a számítógép monitorján megjelenik a segísget kérő személy azonosítója. A diszpécserközpontban szolgálatot teljesítő szociális gondozónő felügyeli a riasztást és a segélykérő jelzést követően értesíti a jelzőrendszeres ügyeletes gondozónót, aki gépkocsival 30 percen belül köteles megjelenni a riasztás helyszínén és kompetenciájának megfelelően intézkedéseket kezdeményezni. Amennyiben kompetencia hiányában a fennálló problémát nem sikerül elhárítani, úgy sürgősséggel ügyeletes orvost vagy mentőt köteles hívni. A segítségnyújtás végeztével a gondozónő az esetet a riasztási jegyzőkönyvben írásban rögzíti.

A szolgáltatás biztosításához lakáskulcs leadása szükséges.

A szolgáltatás biztosítása határozatlan vagy határozott időtartamra történhet.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az intézmény az ellátást igénybe vevővel vagy annak törvényes képviselőjével megkötött megállapodás alapján biztosítja.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénylésekor egyszerűsített előgondozást kell végezni.

4. Tanyagondnoki Szolgálat:

Magy község külterületéhez tartozó Kauzsay tanya lakott területén az egyéni és közösségi szintű szükségletek kielégítése, a szociális alapellátásokhoz való hozzájutás érdekében az önkormányzat tanyagondnoki szolgálatot működtet.

A falugondnoki, illetve a tanyagondnoki szolgáltatás célja az apró falvak és külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz valamint egyes szolgáltatáshoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Alapfeladatnak minősül: a falu- és tanyagondnokok, az önkormányzat rendeletében meghatározott módon – közreműködhetnek az étkeztetés biztosításában.

Kiegészítő feladatnak minősülnek:

- közreműködés az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása (házi orvosi rendelésre, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása);
- óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása (óvodába, iskolába), illetve egyéb gyermekszállítás.

Tanyagondnoki szolgáltatás legalább 70 és legfeljebb 400 lakosság számú külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető. Ha a helyi sajátosságok alapján a szolgáltatás több tanyagondnok közreműködésével valósítható meg, a tanyagondnokok által ellátandó körzetek

határait a fenntartó települési önkormányzat rendeletében határozza meg – figyelemmel a lakosság szám korlátra – azzal, hogy új tanyagondnoki szolgáltatás 400 lakos fölött szervezhető meg.

5. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Védőnői Szolgálat munkatársai folyamatosan látogatják a családokat, tanácsokkal látják el őket. Melyeket rendszerint meg is fogadnak. Felhívják figyelmüket arra, hogy milyen fontos a gyermekek számára, hogy kiegyensúlyozott családban nőjenek fel. Sok esetben azonban előfordul, hogy a tanácsokat nem valósítják meg. A problémás családoknál nagyon sok esetben történik közös családlátogatás.

Családsegítés:

Általános és speciális segítő szolgáltatása keretében a települési önkormányzat segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Az általános segítő szolgáltatás keretében a megelőző tevékenységek körében

- a) figyelemmel kíséri a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetét, feltárja a nagy számban előforduló, az egyén és család életében jelentkező probléma okait és jelzi azokat az illetékes hatóság vagy szolgáltatást nyújtó szerv felé,
- b) veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet, ennek keretében elősegíti különösen az egészségügyi szolgáltatók, oktatási intézmények, a gyermekjóléti szolgálat, valamint a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek részvételét a megelőzésben.

Az általános segítő szolgáltatás keretében az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, valamint az egyén és a család életében jelentkező probléma megszüntetése érdekében

- tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátáshoz való hozzájutás módjáról,
- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- segítséget nyújt az egyéneknek a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ügyek vitelében,
- meghallgatja az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében,
- családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- ellátja az 1993. évi III. törvény 37/ A § (1)(2)(3) bekezdésben megjelölt együttműködési kötelezettségből fakadó feladatokat.

A családsegítés keretében biztosítani kell:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a

pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha

- a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és
- a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók.

A Családsegítő Szolgálat tevékenységét tekintve koordinátor funkciót is betölt. A család és a krízishelyzetben lévő személy érdekében koordinálja azokat a szakembereket, ill. azok munkáját, akik segítenek a probléma megoldásában.

A fogadóórák alatt az arra rászorulóknak segítséget kapnak pl.:

- hivatalos ügyek intézéséhez
- levelek megírásához
- egyéni, családi krízishelyzetek és lelki problémák megoldásához
- tájékoztatás kapnak, pl.: a szociális ellátási lehetőségekről, mely szervezethez fordulhatnak problémájukkal.

Gyermekjóléti Szolgáltatás:

A szolgálat alaptevékenysége:

A szolgálat gyermekvédelmi, szociális és mentálhigiénés munkát végez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben foglaltak szerint.

Célja: A gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából való kiemelésének megelőzése. A krízishelyzetben lévő családok támogatása, segítő kapcsolat kiépítése és megtartás, tanácsadás a család gondjainak rendezése.

A társulás létrehozásának célja, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatás önkormányzati feladatok megoldására a társult önkormányzatok hatékony szervezet fenntartásában együttműködjenek.

Ennek alapján a társulás fő célja a társult tagok közigazgatási területén a szociális és gyámügyi igazgatási feladatok megvalósításával kapcsolatos együttműködés az alábbi területeken:

Alapelvei:

Segítséget nyújtani a gyermekek és családok törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodni a gyermekek és családok veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi

beilleszkedéséről. A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.

Általános feladatai

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermekek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- elkészíti a védelembe vett gyermekgondozási – nevelési tervét,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgálat felkérésének megfelelően vizsgálja és feltárja az örökbe fogadni szándékozók körülményeit,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket.

A gyermek családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

A gyermeket, illetve szülőjét tájékoztatni kell mindazokról a jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének elősegítésével. A jogokról, támogatásokról és ellátásokról történő tájékoztatást úgy kell szervezni, hogy arról a gyermek - fejlettségétől függően - önállóan, törvényes képviselője nélkül is tudomást szerezhessen.

A gyermekjóléti szolgálat a támogatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás érdekében

- segítséget nyújt a gyermek vagy szülője (törvényes képviselője) kérelmének előterjesztéséhez,
- szükség esetén kezdeményezi a támogatás megállapítását, az ellátás igénybevételét a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál, szolgáltatónál,
- a gyermeket, illetve a szülőt (törvényes képviselőt) felkészíti a támogatás célszerű felhasználására.

A gyermekjóléti szolgálat a válsághelyzetben levő várandós anyát:

- tájékoztatja az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- személyes segítő kapcsolat keretében közreműködik problémái rendezésében.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés során a gyermekjóléti szolgálat

- segítséget nyújt a gyermeknek, illetve a szülőnek ügyeik hatékony intézéséhez,
- tájékoztatja a gyermeket, illetve a szülőt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről,
- a gyámhatóság felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan észlelő- és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében:

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló családgondozás körében a gyermekjóléti szolgálat családgondozója személyes segítő kapcsolat keretében:

- támogatja a gyermeket az őt veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányú fejlődésében,
- segíti a szülőket a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a családban jelentkező működési zavarok megszüntetésében,
- kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

A gyermekjóléti szolgálat családgondozója a családgondozást különösen a következő szolgáltatásokkal teljesíti:

- személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítása, továbbá folyamatos kapcsolattartásuk segítése,
- a szülők nevelési, gondozási, háztartás szervezési ismeretei gyarapításának támogatása,
- közreműködés a család lakáskörülményeinek rendezésében, a lakás felszerelésének és berendezésének elfogadhatóvá tételében,
- a szülők szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásának, ügyeik intézésének támogatása,
- társadalmi szervezetek és önkéntes segítőik közreműködésének kezdeményezése.

A prevenció munkák következtében a Szolgálat mindennapos szakmai kapcsolatot tart:

A Baktalórántházai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával, az SZGYF munkatársaival, az önkormányzatokkal, az ifjúságvédelmi felelősökkel, a nevelési tanácsadóval, a pártfogói felügyelőkkel, a rendőrséggel, a polgárőrséggel, RNÖ szervezetekkel, a Vöröskereszttel, valamint a családgondozók egymással negyedévenként közös helyzetértékelést, esetmegbeszélést, feladatpriorálást tartanak.

A Gyermekjóléti Szolgálat közvetlenül felkereshető.

A fogadóórák alatt az arra rászorulóknak segítséget kapnak, pl.:

- hivatalos ügyek intézéséhez,
- levelek megírásához,
- egyéni, családi krízishelyzetek és lelki problémák megoldásához,
- tájékoztatás kapnak, pl.: a szociális ellátási lehetőségekről, mely szervezethez fordulhatnak problémájukkal, kit keressenek fel a nehézségeikkel.

Amennyiben az estszám eléri vagy meghaladja a jogszabályban előírt (45 gyermek vagy 25 család) esetszámot, úgy az intézményvezető gondoskodik a szolgáltatás más családgondozóval történő ellátásáról.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés nincs a településen. Egyenlő bánásmód követelményét betartja. Településen nincs roma kisebbségi önkormányzat. Az önkormányzat tisztviselői jártasak a romák esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos kérdésekben. A helyi önkormányzatnál van az esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és az ezen a területen képzett szakember.

Az elmúlt években nem fordult elő a településen a romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus sem volt. Az önkormányzat nem működtet olyan panaszkezelési eljárásokat, amelyek a településen a romák elleni diszkrimináció eseteinek feltárását és a jogsértések elszennvedőinek számára jóvátételt biztosítanak.

Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigány ellenességével szemben. Nem jelentek és jelennek meg olyan közlések, amelyek a romákkal szembeni előítéletességet növelhetik.

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül:

Tanyagondnoki szolgálat a hirtelen fellépő egészségügyi illetve szociális problémák kezelésére ingyen biztosítja az autóbust.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A településen a közösségi élet szinterei sokrétűek, az intézményesített közösségek, a lakóközösségek, a munkahelyek, intézmények, a templomok, a civil szervezetek is megtalálhatók.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosítás. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába. A kultúra és a közművelődés központja a könyvtár, amely többcélú kulturális intézmény. Az önkormányzati intézmények mellett a civil szervezetek, egyházak is szerepet vállalnak a település kulturális életében. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig lehetőségéhez mérten, anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

17 évvel ezelőtt a Megyében, Magyon került először megrendezésre a Jótékonysági bál. Azóta is minden évben megrendezik. Az idén a Palásti László Közalapítvány támogatásával valósult meg.

Ált. Iskolás gyerekek színvonalas előadásaikkal pl. tátika, színi előadás, ének, tánc melyek emelik a bál hangulatát. Ebből befolyó pénzüsszegeből az iskolások és óvodások kirándulásokra, gyermekszínházi előadásokra, szabadtéri programokra stb. fordítja.

Sportegyesület támogatásával megszervezésre került a Mikulás ünnepség, melyre a gyerekek nagyszüleit, dédszüleit hívták meg. Vendéglátás után a gyerekek színvonalas műsorral zárták a délutánt. Ajándékkal (mikuláscsomaggal) köszönték meg részvételüket.

Hetente a Falugazdász és Agrárkamara szakember őstermelők rendelkezésére állnak.

A Művelődési Ház és Könyvtár a kulturált szabadidő eltöltését az alábbi területeken biztosítja:

- olvasás
- információhoz való hozzáférés
- vizuális kultúra- képzőművészet, tárgykultúra
- helytörténeti hagyományok
- környezeti kultúra
- amatőr előadó művészet
- amatőr alkotó művészet
- professzionális előadó művészeti ágak (zene, tánc, színház)
- ünnepi, közösségi, iskolai kulturális rendezvények,
- alkalmi, időszakos rendezvények.
- vásároknak, bemutatóknak is helyet ad a Művelődési Ház.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A faluban etnikai konfliktus kezelésére nincs szükség, hiszen mindenki egyenlő esélyekkel rendelkezik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az egyházak, civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel különösen a gyermektáborok, idősök napja és egyéb rendezvényeik által hozzájárulnak a közösségi élet formálásához. Az önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Az egyházak, civil szervezetek önkéntes munkájukkal és adományok közvetítésével enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg.

Katolikus Egyház minden évben a kispapok taníttatására termények gyűjtésével kéri az adományozókat.

2011-ben a templom és a templomkert megújult, a hívek adományából és az Önkormányzat jelentős támogatásával és segítségével. Hitgyülekezet a gyerekek számára szeretetsomagot adományozott karácsony alkalmával.

A faluban élő emberek a beteg gyerekek megsegítésére, gyógykezelésére pénzbeli gyűjtést szerveznek.

Mint az országban általában, karácsony környékén erősödik fel a szolidaritás és felelősség érzete az emberekben, amikor alapítványok, egyházak az emberek tudatát rávilágítják e területre.

Településünkön, önkéntes alapon egy művelődésszervező hazai kirándulásokat, Erdélyi utazásokat, színházi előadásokat, szabadidős tevékenységeket, felnőttképzéseket szervez, tehát részt vállal a közösségi élet kialakításában.

Szükséges a település lakossága körében az önkéntes munka megismertetése, elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre és az abban való részt vétel feltételeinek megteremtése

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy a településen hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mély szegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 Ált. vagy kevesebb)	felzárkóztatás, felnőttoktatás, ösztöndíj program
több család esetében a lakhatási körülményeik nem megfelelők	lakhatási támogatás, szociális lakások építése
alacsony foglalkoztatottsági aránya	foglalkoztatás bővítése: közmunkaprogram
a mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot	ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok
magas a munkanélküliség aránya az aktív korúak körében	munka világába való integrálás, tartós munkaszerzés segítése
helyhez kötöttség, mobilitás hiánya	mobilitás erősítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

Ha a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a veszélyeztetettség mértékétől függően a települési önkormányzat jegyzője (hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása), illetve a Baktalórántházai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával (pl. védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás elrendelése, utógondozói ellátás elrendelése, megelőző pártfogás elrendelése) gyermekvédelmi intézkedést tesz.

Az elmúlt évek adatai alapján megállapítható, hogy a település állandó népességszámához viszonyítva a gyermekek száma magas, annak ellenére, hogy a településen élő 0-14 éves korú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, mégis a településre a fiatalos népeségszerkezet jellemző, hiszen az öregedési index alapján túlsúlyban vannak a 14 év alatti gyermekek száma.

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népeségszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, és a település elöregedő.

Összevetve a 65 év feletti lakosok számát a 0-14 éves korú lakosság számával megállapíthatjuk, hogy a 14 éven aluliak többen vannak, így kijelenthetjük, hogy fiatalos a népeségszerkezet.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	9	n.a.
2017	4	n.a.
2018	5	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett gyermekek száma összefüggésben van a munkanélküliséggel, mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében csak vagyon és jövedelemvizsgálat folyik, így döntően a családok bevétele határozza meg a jogosultságot. A településen egy Óvoda működik.

Halmazottan hátrányos helyzetűnek minősülnek azok a gyermekek és tanulók, akiknél megállapítható, hogy egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.

A hátrányos- és halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a védelembe vett gyermekek esetében önkormányzati adatok alapján általánosságban elmondható, hogy

- a hátrányos helyzetű gyerekek többsége környezeti nehézségeknek van kitéve - elhanyagolt lakókörnyezet, koszos, szemetes, rendezetlen, egészségtelen lakóház, udvar;
- a szülőknek felróható magatartás miatt a gyermek nem jár rendszeresen iskolába;
- a szülőknek és a fiataloknak felróható magatartás miatt a gyerek/ fiatal egészségére káros anyagot fogyaszt, csavarog, szabálysértést követ el, garázda cselekmények hátráltatják, vagy akadályozzák fejlődésüket;
- a gyermekek testi- lelki elhanyagoltsága olyan körülményt eredményezhet, amely a hatóság beavatkozását teszi szükségessé.

Szükséges megerősíteni a szocializációs és tanulási hátrányok kezelését szolgáló iskolán kívüli támogató szolgáltatásokat is (egész napos iskola, napközi otthon, iskolaotthon, tanoda, stb.), amelyek az otthoni tanulásra kevésbé alkalmas családi környezet helyett biztosítják a megfelelő feltételeket a felkészüléshez, sőt lehetőség szerint a sporthoz, a szabadidős tevékenységhez is.

A szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a rászoruló diákok étkeztetését is biztosítsák a programok. Fontos kérdés a hétvégi programok lehetőségének megteremtése is, hiszen ebben az időszakban a fiatalok számára különösen veszélyes a csellengés, magára hagyottság.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	162
2015	123
2016	72
2017	98
2018	76
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A diagram átfogó képet nyújt arról, hogy a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma jelentősen magas értéket mutat. Ugyanakkor megállapítható, hogy ez az érték 2012 óta kevesebb, mint a felére csökkent.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2017-es adatok alapján

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 96 fő
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 0 fő
- ingyenes étkeztetés 126 fő
- étkezési térítési díjkedvezmény 10 fő
- ingyenes tankönyv 87 fő
- ingyenes utazási bérlet 29 fő
- óvodáztatási támogatás 0 fő
- Tanévkedzési települési támogatás 54 fő

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-8. évfolyam	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	57	0	n.a
2014	62	0	n.a
2015	66	0	59
2016	69	0	18
2017	69	2	11

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs tudomása az önkormányzatnak, rendszerében nem szerepel ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településtől Dél- Nyugati irányban, kb. 5 km-re található a Kauzsay tanya. Itt élő emberek a településtől elkülönítve élnek. Így tehát szegregátumnak mondható.

A szegregátumban 90 fő él, a lakosok 96%-a a roma kisebbséghez tartozik.

Ebből a gyermekek száma: 30 fő.

Óvodába járó gyermekek száma: 6 fő.

Iskolába járó gyermekek száma: 24 fő.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 20 fő

Nehéz lakhatási körülmények adottak számukra.

A roma lakosság nagyobb része alacsony komfortfokozatú, leginkább komfort nélküli lakásokban, rossz műszaki állapotú házakban élnek. A másik veszélyeztető tényező a közüzemi szolgáltatások hiánya, kikapcsolt szolgáltatások, amelyeket nem tudnak pótolni, valamint a zsúfoltság pl. 50m es lakásban több generáció 12-15 ember él. Nem ritka ezeknek a hátrányoknak az együttes előfordulása, ami hosszú távon behozhatatlan hátrányt jelent főleg a legsérülékenyebb 0-3 éves korosztály számára.

A gyermekek lakókörnyezetétől kb. esik az iskola, a Kauzsay tanyán kulturált szórakozási lehetőség

nincs, sportolási lehetőség nincs, közösségi ház nincs. A lakókörnyezet koszos elhanyagolt, szemetes, egészségtelen, a velük szemben támasztott normák alacsonyak.

A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közt a háromgyermekes családok döntő többsége, míg a négy és több gyermekes családok teljes egészében roma kisebbség tagjai.. Szüleik többségében munkanélküliek és iskolázatlanok.

Magy központjában az egészségügyi alapellátás biztosítva van: a házi orvos minden nap rendel, a gyermekorvos heti négy nap, a fogorvos heti két nap áll rendelkezésre, a tanyagondnok segítségével a szakrendelőkre és speciális vizsgálatokra is elszállítják az itt élő embereket.

A rászoruló családok számára újra be kell vezetni a havonta folyósított rendszeres gyermekvédelmi támogatást. Az ingyenes közétkeztetést ki kell terjeszteni a rászoruló középiskolásokra is, és el kell érni, hogy valamennyi rászoruló gyermek részesülhessen a nyári szünetben is ingyenes, vagy kedvezményes közétkeztetésben

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálatok kapacitásainak bővítésével el kell érni, hogy azok nagyobb szerepet játszhassanak a kirekesztődött családok felzárkózásának segítésében, a család szocializációs funkciójának, és a felelősségteljes szülői szerepeknek a megerősítésében, a családi konfliktusok rendezésében.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	0	36
2015	0	38
2016	0	38
2017	0	39
2018	0	36
2019	0	34

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

védőnő feladata kiterjed az alábbiakra:

- a szoptatás és az anyatejes táplálás szorgalmazása
- az óvodások és iskolások szűrővizsgálatának végzése
- a veszélyeztetett gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, az illetékes szervek értesítése, tájékoztatása (gyermekjóléti szolgálat) növédelem
- a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás

- az anyaságra való felkészülés segítése
- a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezése
- a várandós anyák gondozása
- a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása
- újszülöttek, koraszülöttek, kis súllyal születettek pszichoszomatikus fejlődésének figyelemmel kísérése
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött kötelező védőoltások fontosságáról
- egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok szervezése
- harmonikus párkapcsolat, kiegyensúlyozott családi élet kialakításának elősegítése
- családtervezési módszerek megfelelő alkalmazása

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településen házi gyermekorvosi ellátás működik. Heti négy alkalommal hétfőtől- csütörtökig reggel 8 órától 9 óráig. Gyerekek rendszeres orvosi ellátásban részesülnek.

A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	0	n.a.	n.a.	0	0
2015	0	n.a.	n.a.	0	0
2016	0	n.a.	n.a.	0	0
2017	0	n.a.	n.a.	0	0
2018	0	n.a.	n.a.	0	0
2019	0	n.a.	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Logopédus, gyógypedagógus segíti a gyerekeket speciális fejlesztését az óvodában.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	SZOCIÁLIS	
			szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma		Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2014	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

d) gyermekjóléti alapellátás

Család- és Gyermekjóléti szolgálat működik.

Az önkormányzat a támogató szolgáltatást a Baktalórántházai Többcélú Kistérségi Társulás útján biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében családgyozónk

- tájékoztatja a családokat az igényelhető szociális támogatásokról,
- segít a családokat a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, azok célszerű felhasználásában,
- javaslatot tesz gyermekek közétkeztetésben, napköziben történő részvételére,
- információt közvetít egészségügyi, mentálhigiénés, nevelési, családtervezési kérdésekben,
- tájékoztatja a családokat a városban szervezett szabadidős programokról,
- szabadidős programokat szervez a védőnővel a 0-18 éves korosztály számára.

A veszélyeztettség megelőzése érdekében családgondozónk:

- működteti az észlelő-jelzőrendszert, amelynek tagjai a Gyermekvédelmi törvény 17.§-ban meghatározott intézmények, szakemberek,
- fogadja a jelzőrendszer tagjaitól, illetve a lakosságtól érkező jelzéseket a gyermekek veszélyeztettségével kapcsolatban, megteszik a szükséges intézkedéseket,
- lebonyolítja a havi esetmegbeszéléseket (résztevői az észlelő-jelzőrendszer tagjai),
- egy-egy konkrét eset kapcsán – amennyiben a felmerülő nehézségek indokoltá teszik - esetkonferenciát szervez az érintettek bevonásával.

A veszélyeztettség megszüntetése érdekében családgondozónk családgondozást végeznek, melynek során:

- segít a gyermekek megfelelő fejlődését, veszélyeztető körülmények elhárítását,
- segít a családokat problémáik megoldásában, funkciójuk ellátásában,
- szolgáltatásokat közvetít az érintett gyermekek-szülők felé (szakvizsgálatok, családterápia, szaktanácsadás stb.),
- a család és a gyermek gondozását az egyéni gondozási-nevelési terv alapján végzi,
- a gondozás eredményességét félévente értékeli,
- a családgondozást alapellátásban végzi, amennyiben pozitív változás nem történik – a Gyámhatóság határozata alapján – a védelembe vett gyermek és családjának gondozására kerül sor,
- szükség esetén hatósági eljárásra tesz javaslatot (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, átmeneti nevelésbe vétel).

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, az utógondozás eredményessége érdekében családgondozónk:

- együttműködnek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, a gyermekotthon gondozójával,
- segíti a szülőket abban, hogy életvitelük, szociális körülményeik, a gyermekkel való kapcsolatuk alapján a gyermek a családba visszahelyezhető legyen.

e) gyermekvédelem

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Gyermekjóléti Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételtől, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, családok átmeneti otthonából, átmeneti nevelésből és eseti gondozásból áll.

Szükség van a szabadidős programok bővítésére a kortárs- erőszakkal, illetve a családon belül a gyermekekre irányuló erőszakkal kapcsolatban, a párkapcsolati erőszak felismerésének és kivédésének támogatására, melyben a civil társadalom közreműködése nélkülözhetetlen.

A rászoruló családok számára újra be kellene vezetni a havonta folyósított rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehető szolgáltatások a gyermekek átmeneti otthona, az anyaothton, szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatások, kedvezményes iskolai étkeztetés, egyszeri gyógyszertámogatás, segély tűzifa formájában.

Az Önkormányzat a rendkívüli időjárás viszontagságai miatt közösségi ellátást biztosít.

Tanyagondnoki szolgálat a hirtelen fellépő egészségügyi illetve szociális problémák kezelésére ingyen biztosítja az autóbust.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Óvoda programjában kiemelt szerepet kap az egészséges életmódra nevelés, ezen belül is az önmagához mértén dinamikusan fejlődő, összerendezett mozgáskultúrával rendelkező gyermekek és az életkori sajátosságaiknak megfelelő természetszerűt kialakítása. Az óvodai nevelésnek mércéje a gyermek gondozottsága, a stabil egészségügyi szokásrendszer, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi, lelki fejlődésének elősegítése.

A településen élő gyermekek által a közoktatási intézményrendszeren keresztül érhető el egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok pl. tömegsport, természetjárás.

2012-ben pályázati forrásból felújításra került a sportpálya öltözője.

Az infrastruktúra hiánya miatt nincs annyi sportrendezvény, mint amit az önkormányzat szervezni szeretne a településen lakóknak. Szükség lenne a sportpályát felújítani és eszközökre.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma

2013	33	57	0	73	17	n.a
2014	32	62	0	62	16	n.a
2015	27	66	0	52	12	59
2016	23	69	0	52	0	18
2017	19	69	2	87	0	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

A gyermekek étkeztetését, az egészséges táplálkozás feltételeit a település főzőkonyhája biztosítja szakképzett élelmezésvezető irányításával. A főzőkonyha kb. 350 adagos, és 100 %-os kapacitás mellett biztosítja étkezők számára az étkeztetést.

Gyermekétkeztetésre heti öt, napi három alkalommal, van lehetőség. Hétvégi étkeztetés nem biztosított a gyermekek számára a településen.

Szünidőben pályázattól függően.

2002-től ingyenes a tankönyv minden gyermek számára egységes jövedelmi viszonyoktól függetlenül.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információ, a bölcsőde, óvoda és iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt

Az önkormányzathoz nem érkezett feljelentés sem megkeresés hátrányos megkülönböztetés illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére irányuló észrevétel.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhető, a törvény által szabályozott keretek között.

A településen élő gyermekek iskolaidőn kívüli rendezvényekre való eljuttatását az önkormányzat biztosítja pl. versenyekre, báli rendezvényre, a szülőket szülői értekezletre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

2012. szeptember 01-től nem az önkormányzat fenntartásába került, hanem a Hitgyülekezete vette át az Intézmény fenntartását, az önkormányzat és a szülők egyetértésével.

A „bejárós” gyerekek száma a teljes létszám 30 %-a. Ezek a gyerekek a település külterületén lévő Kauzsay tanyán élnek, valamint a hozzá közel lévő Újszőlőskertben. Az M3-as autópálya megépülése miatt a tanyán élő családok egy része ide települt át. De a gyerekek erről a településről is Magyará járnak óvodába, iskolába.

Emellett a környező településekről is egyre több gyerek jár a magyi iskolába, óvodába.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	42	2	50	1	36	0
2015	40	1	50	1	32	0
2016	35	1	50	1	30	0
2017	38	1	50	1	25	0
2018	40	1	50	1	22	0
2019	36	1	50	1	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2013/2014	39	52	91	52	57,1%
2014/2015	45	45	90	31	34,4%
2015/2016	49	42	91	32	35,2%
2016/2017	48	39	87	30	34,5%
2017/2018	49	35	84	32	38,1%
2018/2019	n.a.	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatokból megállapítható, hogy igen magas a HH, HHH, SNI tanulók aránya a tanköteles populáció tekintetében. Gyermekek/tanuló számára biztosított a közoktatási intézményekben a szükséges szakmai szolgáltatások, amely lehetővé teszik, hogy integrálódjanak korosztályukba, ezáltal azonos esélyeik biztosítottak legyenek.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek nevelésével az iskolában szakember foglalkozik pl. fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	0	8	1
2017/2018	0	8	1
2018/2019	0	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2013/2014	11
2014/2015	13
2015/2016	11
2016/2017	12
2017/2018	11
2018/2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfennt

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink. Óvoda és iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt. A szükséges esetekben a gyermekek és tanulók megkapják a szükséges szakmai támogatást

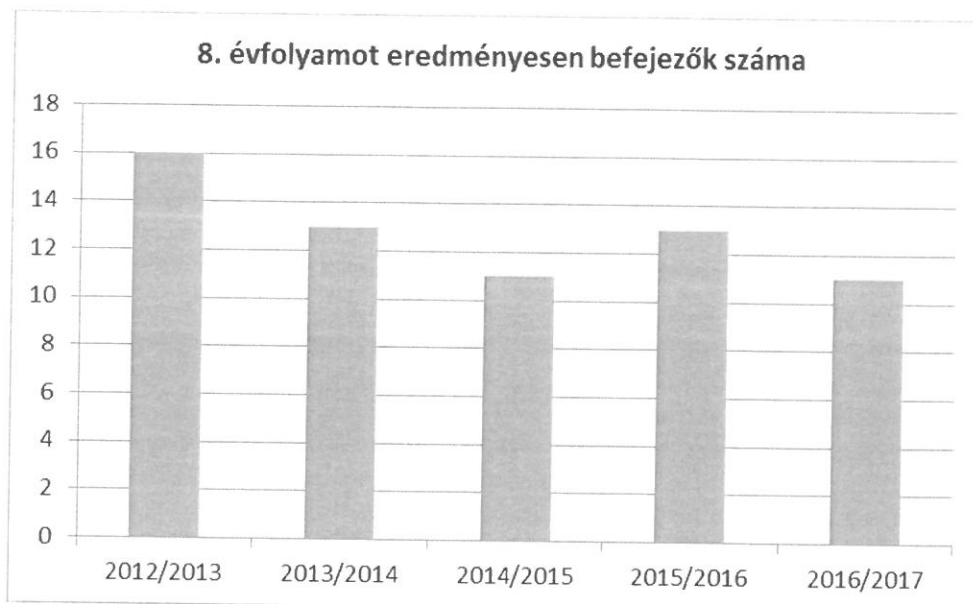
Intézményekben nem szegregált oktatás folyik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Intézményben a szövegértési és matematikai kompetencia-mérések iskolai átlaga megközelíti az országos átlagokat.

Azonban a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók eredményei látványosan rosszabbak az iskolai és az országos átlagnál egyaránt. Pozitívumként említhető, hogy 2010 óta nyilvántartásba kerülnek a HH és a HHH tanulók kompetencia-méréseken elért eredményei is egyaránt.

Igyekeznek az eltéréseket lecsökkenteni a főállású fejlesztő pedagógus alkalmazásával, aki egyenként foglalkozik a gyermekekkel.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás illetve étkezési, térítési díjukhoz 50% kedvezmény.

A Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetben illetve rossz szociális körülmények között élő gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakoriak a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai kudarcaik	Felzárkóztatást segítő szolgáltatások fejlesztése
Hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas	Pedagógusok képzésébe és továbbképzésébe be kell iktatni olyan modulokat, pl. személyiségfejlesztés, nevelés, amelyek a szülők bevonását segítik.
Tehetséges gyermekek elkallódása.	Ösztöndíj program, Arany János tehetséggondozó programba való jutás
Gyermekek napközbeni felügyelete nem megoldott a szabadidőben	Egész napos Óvoda és Iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése.
Veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas	Biztos kezdet programok létrehozása
Fiatalkorú bűnözés	Bűnmegelőzési programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, valamint a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

A nők helyzetének és esélyegyenlőségének elemzése szempontjából az önkormányzat és annak intézményei kevés adattal rendelkeznek.

A demográfiai és a statisztikai adatok alapján megállapíthatjuk, hogy településünk állandó népességszámának 51,51%-a nő (513 fő);

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	447	491	938	52,35%	47,65%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			26	2,77%	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	77	84	161	8,96%	8,21%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	16	20	36	1,71%	2,13%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	283	269	552	30,17%	28,68%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	26	25	51	2,77%	2,67%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	45	93	138	4,80%	9,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblázat átfogó képet nyújt az állandó népességről a nemek arányát tekintve, mely szerint a 18-59 éves nők a lakónépesség 27,61%-a, mely a férfiakéhoz viszonyítva alacsonyabb. Ez az arány a 65 év feletti korcsoport esetében megváltozik, a nők száma kétszerese a férfiakénak.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők és férfiak foglalkoztatottságának aránya egymáshoz közelítő értékeket mutat. A munkanélküliség megoszlása is hasonló képet mutat a nemek között.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	351	330	278	251	73	79
2015	358	334	304	268	54	66
2016	360	331	313	277	47	55
2017	341	325	303	279	38	47
2018	325	314	292	282	33	33
2019	318	301	286	269	32	32

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön az elmúlt években kifejezetten a nők esélyegyenlőségének javítását célzó program nem indult. Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatos tájékoztatást nyújt a képzési lehetőségekről. A nők részvétele a képzéseken nagymértékben függ az indított tanfolyamok jellemzőitől.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerőpiacon az alacsony végzettségűek nehezen kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhat. Az elhelyezkedésnél az adott munkakör betöltésére legalkalmasabbakat veszik fel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők foglalkoztatásához kapcsolódó hátrányos megkülönböztetésről, és az egyenlőbánásmód követelményeinek megsértéséről adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is. A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Bölcsőde illetve családi napközi nincs a településen. Gyermek számára biztosított az óvodai és iskolai ellátás. Óvodai nyitva tartás 7 órától 17 óráig biztosított. Iskolában napközi ellátásra 16 óráig van lehetőség.

A munkaidő letöltése a kisgyermekes szülők, a gyermeküket egyedül nevelők számára a családi teendők elvégzéséhez alkalmazkodik (óvodai nyitva tartás, szülői értekezletek stb.)

A kisgyermekesek, a gyermeküket egyedül nevelők és a nagycsaládosok terheinek csökkentése és a közösségi kohézió erősítése érdekében szükségesnek mutatkozik, hogy a község közművelődési intézményei és a szociális rendszer munkatársai, valamint a civil szervezetek összefogásával rendszeres családbarát programok és rendezvények működjenek.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	0	36	-
2015	0	38	-
2016	0	38	-
2017	0	39	-
2018	0	36	-
2019	0	34	-

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is. A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre. Gyermekágyas asszonyokat részletes tájékoztatást kapnak a fogamzásgátlás széleskörű lehetőségéről, szükség esetén segítséget is nőgyógyászhoz való eljutásban.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a nevelési tanácsadók, a rendőri tevékenység egyre jobban összehangolt munkája eredményeként, a védelmi jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Ezek a problémák jó része a családban marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Nincs információ a krízishelyzetbe kerülő családok számáról, arról, hogy az igénybe vehető szolgáltatások kapacitása megfelel-e a szükségleteknek. Anyaotthon, családok átmeneti otthona a településen élők számára nem biztosított.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A települési önkormányzat munkatársai többségében nők.. Az önkormányzati 4 fő képviselőből 3 nő, 1 férfi, a polgármester férfi, a jegyző nő. A nők a helyi közéletben nagyobb számban fordulnak elő, mint a férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település életében a nőket érintő problémák felszámolására kezdeményezések akár önkormányzat, akár civil vagy egyházi szervezet részéről nem történtek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők száma	képzések, felzárkózást segítő programok szervezése
Gyes, gyed után nem tudnak visszamenni a munka világába.	családbarát munkahelyek biztosítása képzések, átképzések biztosítása
bölcsőde hiánya	bölcsődei férőhelyek biztosítása, családi napközi létrehozása
szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása megfelelő tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, előadások

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

2016-ban a 65 év feletti lakosok száma 142 volt, ez az állandó lakosságnak a 14,26%-a. A nyugdíjasok között magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegyek alkotják. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	87	153	240
2015	77	141	218
2016	78	139	217
2017	75	122	197
2018	79	124	203
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősök foglalkoztatására hatással vannak az aktív korúakra vonatkozó munkaerő-piaci lehetőségek is, hiszen, ha egy gazdaságban nagy munkaerőigény van, akkor az idősöknek is jobb esélyei vannak arra, hogy a nyugdíjuk mellett dolgozzanak.

Az idősök, illetve az idősödő emberek alacsony havi jövedelmükre, nyugdíjukra tekintettel szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, erre azonban akkor kaphatnak esélyt, ha olyan szaktudással és sok éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek, amely az adott munka elvégzéséhez elengedhetetlen.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	152	23	15%	82	23	28%
2015	120	21	18%	55	21	38%
2016	101	18	18%	41	18	44%
2017	85	19	22%	37	19	51%
2018	65	19	29%	38	19	50%
2019	64	20	30%	36	20	56%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A táblázatból megállapítható, hogy a településen élő regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya magas, 2012 óta enyhe növekedést mutat.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A munkáltatók kész munkaerőt akarnak, és nagyon keveset kívánnak törődés és anyagi értelemben fordítani az alkalmazottaikra. A munkavállalóknak ez által sem motivációja sem lehetősége nincs szervezett fejlesztésbe bekapcsolódni. Különösen a közép és idősebb korosztálynál probléma ez, mert a fiataloknak az iskola elvégzése után még jó néhány évig versenyképes lehet a tudása.

Számos európai államban az oktatás, kultúra, sport, szabadidő, valamint a szociális szolgáltatások területén dolgoznak önkéntes segítők, leggyakrabban a helyi közösség vagy a rászoruló érintettek köréből. Az önkéntes munka így emeli a közszolgáltatások társadalmi megbecsültségét, presztízsét. Az önkéntes segítők számos olyan programban tudnak humán erőforrást biztosítani, amely nem igényli a szakember magas szintű tudását, felkészülését.

Az önkéntes munka hazánkban még nem elterjedt. Az önkéntes munkában hasznosítani lehetne az idős, aktívabb személyek tudását, tapasztalatait. A fizetett munkától való visszavonulás nagyon sok idősödő ember életében okoz törést és megoldást jelentene számukra a foglalkoztatásuk, hasznosságuk. Másrészt az intézmények szakdolgozóinak leterheltsége is csökkenthető lenne. Az idősebb embereknek a társadalom életében való aktív részvétele minden szereplő számára, önkormányzat, civil szervezetek és az egyén számára is létfontosságú lehet.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

50 év fölöttiek, még ha „eladható szakmával is rendelkeznek” nemigen találnak olyan munkát, ami életkörülményeikhez mérten megfelelő lenne. Az emberek döntő többsége egyáltalán nem rendelkezik információval arról, hogy az idősebb korosztállyal szemben is megvalósulhat diszkrimináció, a jelenséget egyáltalán nem problémaként tartják számon és más védett tulajdonságokkal ellentétben alábecsülik az ilyenfajta megkülönböztetés elleni fellépés fontosságát.

Ezen a területen jellemzően nem élnek az érintettek azon jogukkal, hogy panaszukkal a kompetens szervezethez, hatósághoz forduljanak. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, nehezebben tudnak elhelyezkedni, és hamarabb érik őket a munkahelyi leépítések is.

A településen az önkormányzat nem tud az időseket érintő hátrányos megkülönböztetésről a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az önkormányzat kötelező feladataként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az egészségi állapotuk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat, vagy a civil szervezetek megkeresését, és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. A célcsoport az egészségügyi szakellátást a helyi szakrendelőkben igénybe tudja venni, aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, vagy a falugondnoki szolgáltatást.

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított, az ellátásokat a 25 km-re lévő megyeközpontban, Nyíregyházán a Jósa András Oktatókórházában lehet igénybe venni, de az önkormányzat ingyenesen elszállítja az arra rászorulókat a szakrendelőkbe.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	133	0	0,00%
2015	130	0	0,00%
2016	142	0	0,00%
2017	139	0	0,00%
2018	138	0	0,00%
2019	141	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyben, méhnyak-szűrésre, tüdőszűrésre, cardiovascularis vizsgálata, ingyenesen látásvizsgálatra lehetőség van.

A korcsoport igényeihez mért szolgáltatások keretében biztosított az idős, rászorult emberek folyamatos egészségügyi kontrollja, a szűrő-, és egyéb, orvosi ellátások igénybe vétele szervezett formában.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	1
2015	1
2016	1
2017	1
2018	1
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Idősek számára is elérhető a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

Szociális étkeztetés: Az Önkormányzat az étkeztetést az intézményfenntartó társulásban működő Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Intézmény útján, a Palásti László Óvoda konyhája szolgáltatásainak igénybevételével biztosítja.

2012-ben 21 fő vette igénybe a szociális étkeztetést.

Az étkeztetés célja és feladata

Az étkeztetés keretében azoknak a szociális rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, ill. önmaguknak és eltartottjaiknak részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ellátottak köre

A településen élő **idős emberek**, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek és szenvedély betegek részére lehetőséget biztosítunk az étkezés igénybevételére, illetve nyújtunk saját lakóhelyükön történő étkezés biztosítására.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a helyi önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az intézményi térítési díjat a képviselő-testület rendeletében szabályozza, beszédéről az intézményvezető gondoskodik.

Az ellátás módja, tartalma, formája, rendszeressége

Az étkezés történhet az igénybevevő szükségletének megfelelően:

- az étel lakásra szállításával
- vagy elvitelének lehetővé tételével.

Igénybe veheti minden:

- 60 éven felüli, vagy
- igazoltan mások gondozására, ellátására szorul, vagy
- fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg, vagy
- lakhatási körülményei meleg étel elkészítését nem teszik lehetővé, vagy
- nyugdíjszerű ellátásban részesül, vagy
- vagyonnal nem rendelkezik, tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs, vagy az tartási kötelezettségét nem teljesíti, valamint eltartási, öröklési, gondozási szerződéssel nem rendelkezik.

Házi segítségnyújtás: Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

A házi segítségnyújtás feladata, hogy a saját otthonában élő személy számára egészségi állapota és szociális helyzete figyelembevételével annyi segítséget nyújtson, amennyi az önálló életvezetésének megterhelés nélküli folytatásához elégséges és szükséges.

Gondozási tevékenységeink:

- ápolási, gondozási feladatok
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában (személyi, környezeti)
- közreműködés a háztartás vitelében
- kapcsolattartás a háziorvossal
- pszichés gondozás
- érdekvédelemmel kapcsolatos tevékenységek
- ágyhoz kötött beteg gondozását ellátó hozzátartozó tehermentesítése, a betegellátást segítő technikák megtanítása, tanácsadás stb.

A szakképzett ápoló-gondozók látják el feladataikat. Tevékenységeikről gondozási naplót vezetnek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: az önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

Feladata: a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére nyújtott ellátási forma.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása keretében folyamatos üzemmódban 30 db készülék működtetésére van lehetőség.

A szolgáltatásnak önálló diszpécserközpontja van, ami a Baktalórántházai Városi Gondozási Alapvető feladata az önálló életvitel fenntartása mellett kialakuló krízishelyzetek elhárítása, az igénybe vevők biztonságérzetének erősítése, a szükséges segítségnyújtás minél gyorsabb biztosítása a súlyosabb helyzetek megelőzése érdekében.

Tanyagondnoki Szolgálat:

Magy község külterületéhez tartozó Kauzsay tanya lakott területén az egyéni és közösségi szintű szükségletek kielégítése, a szociális alapellátásokhoz való hozzájárulás érdekében az önkormányzat tanyagondnoki szolgálatot működtet.

A falugondnoki, illetve a tanyagondnoki szolgáltatás célja az apró falvak és külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz valamint egyes szolgáltatáshoz való hozzájárulás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A falu- és tanyagondnokok az időseket is érintő feladatai:

- közreműködés az étkeztetésben, házi segítségnyújtásban, közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárulás biztosítása (háziorvosi rendelésre, egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájárulás biztosítása);

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális programokhoz való hozzáférés feltételei Magy településen megfelelőek az idős korosztály igényeinek. A kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit. A szervezők munkájának köszönhetően az idősek rendszeres látogatói a rendezvényeknek, a könyvtárban rendezett foglalkozásoknak.

c) idősek informatikai jártassága

Jellemző a mai idős korosztályra, hogy a számítógép használat és az internethasználat szempontjából a 60 év feletti korosztály jelentősen elmaradt a többi korcsoporttól.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek a gyermekek mellett a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport, ezért nagyon fontos az otthonuk védelme, azaz a lakásbetörések megelőzése, a 60 év feletti áldozattá válásának elkerülése. A személyes biztonságuk és a saját tulajdonuk védelme érdekében segítségnyújtásra van szükségük. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
keves a közösségi tér	Nyugdíjasklubok, énekkar létrehozása
foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál	atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás,
szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása
Szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés	Közösségi életbe való bevonás,
kulturális intézményekbe való eljutás nehéz	kulturális intézményekbe, múzeumokba, színházakba való eljutás segítése
Számítástechnikai ismeretek hiánya	Számítógépes tanfolyamok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Az 1998. évi XXVI. törvény alapján „*a fogyatékos ember az aki: érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.*” (1998. évi XXVI. törvény, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 4. § (a)).

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 ezer 578 fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 4,9 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgássérültek aránya 47,33 %, gyengénlátó, aliglátó 14,96 %, értelmi fogyatékos 8,72 %, siketvak (látás- és hallássérült) 0,66 %, egyéb 0,46 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérültek a legnépesebb csoport.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	28	49	77
2015	23	39	62
2016	22	36	58
2017	21	29	50
2018	18	28	46
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

A munka-erőpiacon a leghátrányosabb célcsoportot jelentik a fogyatékkal élők, akiknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A községben nincs lehetőség a fogyatékkal élők foglalkoztatására.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők foglalkoztatásához kapcsolódó hátrányos megkülönböztetésről, és az egyenlőbánásmód követelményeinek megsértéséről adattal, információval nem rendelkezünk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0
2018	0	0	0
2019	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével. Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások biztosítottak a fogyatékkal élők számára is. A településen a fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmény, programok, szolgáltatások nem működnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, mint például az alanyi közgyógy ellátásban részesülők körében, de hiteles statisztikai adat, kimutatás ezen vonatkozásban nincs. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzügyi és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt és erre az ellátásra vonatkozó rendeletünk sincs. A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közintézményekbe való akadálymentes bejutás szinte mindenhol biztosított, jelenleg egy közintézményben (Posta épülete) nem biztosított az akadálymentesítés, az épületen belüli akadálymentes közlekedés még több esetben megoldásra vár, a köztisztviselők és közfoglalkoztatottak minden esetben biztosítják számukra a szolgáltatások elérését ott is, ahol fizikailag ez nehézségekbe ütközik.

A jövőben fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése minden közintézményben.

Tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékos személlyel rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét

- A gyengén látók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.

- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényel kell kiegészíteni. Az egészségügyi ellátásban résztvevőknek figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élők érzékenységre, törekedni kell a rehabilitáció, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére, és arra, hogy ne erősítsék a betegség tudatot abból kiindulva, hogy a fogyatékoság nem betegség, hanem állapot.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők sajátos igényeire kielégítésére a közszolgáltatás nyújtó intézményeink még nem kellően felkészültek. A jövőben az épületekbe való akadálymentes bejutás biztosítása mellett fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése, valamint a mozgáskorlátozott vizesblokkok kialakítása, főképpen az egészségház épületében.

Az információs és a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén is szükség intézkedéseket tenni.

A szociális ellátórendszerrel együttműködve elő kell segíteni, hogy a fogyatékkal élők is részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Kulturális és sportprogramokhoz hozzáférésük szükség esetén biztosított.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt, azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

A nem önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítettségéről teljes körű információval nem rendelkezünk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A foglalkoztatottak lakóhelye és munkahelye közötti kapcsolat fontos mutatója – az ingázáson kívül – a munkahelyre való bejárás időtartama, módja, vagyis a közlekedési eszköz. A munkába járó fogyatékos és nem fogyatékos emberek között főleg abban van eltérés, hogy igénybe vesznek-e közlekedési eszközt vagy sem. Érthető, hogy a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, ha pedig tehetik, olyan munkahelyet választanak, melyet gyalog is megközelíthetnek.

Nem rendelkeznek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettséggel a közterületek (utca, járda, park, tér). Mindezek felújítására szükség van, melynek során szándékukban áll gondoskodni a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított Magyarországon.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településen nincs fogyatékosok nappali intézménye. Szociális szolgáltatások rendelkezésre állnak a fogyatékkal élők számára.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékos személyek kevésbé tudnak élni jogaikkal, ezért minden módon szükséges a különleges bánásmód és hogy a lehetőségekhez képest előnyben részesüljenek. Ilyen módon érvényesülhet az esélyegyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

Ha a fogyatékos személy integrált foglalkoztatás nem valósítható meg, úgy számára a munkához való jogát speciális munkahelyek kialakításával kell biztosítani.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	- fizikai akadálymentesítés - önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése
Nehéz társadalomba való beilleszkedés nehéz a munkába való elhelyezkedés	programok szervezésével a beilleszkedés segítése foglalkoztatásba való bevonás támogatása
A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	- adatgyűjtés, igényfelmérés - tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről. - megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településen kevés civil szervezet van. Sportegyesület mint civil szervezet szervezésében megrendezésre került 2012-ben a Mikulás ünnepe a nagyszülők számára, illetve a falunap szervezése is a Sportegyesület által valósulhat meg.

Palásti László Közalapítvány közreműködésével a Jótékonyági bál került megrendezésre. Hit Gyülekezet fenntartása alatt működik a 8. osztályos Ált. Isk. és Óvoda.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és az egyházak közti partnerség a közoktatási intézmények működtetésére terjedt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Önkormányzat a támogató szolgáltatást a Baktalórántházai Többcélú Kistérségi Társulás útján biztosítja.

Nyírségi Többcélú Kistérségi Társulás, melyhez 19 település tartozik.

Nyírségi Vízgazdálkodási Társulás.

Apagy és Térsége Ivóvíz minőség Javító Társulás.

Társulás keretein belül ellátott szolgáltatások:

1. Szociális étkeztetés. Az Önkormányzat az étkeztetést az intézményfenntartó társulásban működő Szociális Alapszolgáltatásokat Biztosító Intézmény útján, a Palásti László Óvoda konyhája szolgáltatásainak igénybevételével biztosítja.
2. Házi segítségnyújtás. Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.
4. Tanyagondnoki Szolgálat
5. Család- és Gyermejköltségi szolgálat

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nincs helyi nemzetiségi önkormányzat és nem is volt.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A település fejlődésében, az elszegényedési folyamat lassításában, megállításában, a szociális gazdaság kiépítésében rendkívül fontos szerep hárulna a civil szervezetekre, amely sajnos nincs a településen.

A község elszegényedő, több szempontból hátrányos helyzetű lakosságának száma évről, évre nő, melynek kezelése, a folyamat visszafordítása a jelenleginél sokkal több, sokrétűbb szociális,

egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási szolgáltatások bevezetését teszi szükségessé, melyek létrehozása, működtetése az önkormányzati, a köznevelési-, és a várható egészségügyi reform végett nagymértékben csak a civil szektor közreműködésével, e tevékenységekre alkalmassá tételével valósulhatna meg.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők részvételéről a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában adattal nem rendelkezünk.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vehetnek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a helyi esélyegyenlőségi fórum, amelyet az önkormányzat szükségszerűen tart, valamint a személyes egyeztetések és megbeszélések, az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Magy Község Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Az elkészített HEP Magy Község Önkormányzatának honlapján közzétételre kerül, így a Község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 Ált. vagy kevesebb) 2. több család esetében a lakhatási körülményeik nem megfelelők 3. alacsony foglalkoztatottsági aránya 4. a mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot 5. magas a munkanélküliség aránya az aktív korúak körében 6. helyhez kötöttség, mobilitás hiánya	1. felzárkóztatás, felnőttoktatás, ösztöndíj program 2. lakhatási támogatás, szociális lakások építése 3. foglalkoztatás bővítése: közmunkaprogram 4. ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok 5. munka világába való integrálás, tartós munkaszerzés segítése 6. mobilitás erősítése
Gyermekek	1. gyakoriak a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai kudarcaik 2. hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas 3. tehetséges gyermekek elkallódása 4. gyermeke napközbeni felügyelete nem megoldott a szabadidőben 5. veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas 6. fiatalkorú bűnözés	1. felzárkóztatást segítő szolgáltatások fejlesztése 2. pedagógusok képzésébe és továbbképzésébe be kell iktatni olyan modulokat, pl. személyiségfejlesztés, nevelés, amelyek a szülők bevonását segítik 3. ösztöndíj program, Arany János tehetséggondozó programba való jutás 4. egész napos Óvoda és Iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése 5. Biztos kezdet programok létrehozása 6. bűnmegelőzési programok
Idősek	1. kevés a közösségi tér 2. foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál 3. szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el 4. szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés 5. kulturális intézményekbe való eljutás nehéz 6. számítástechnikai ismeretek hiánya	1. nyugdíjasklubok, énekkar létrehozása 2. atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás 3. vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása 4. közösségi életbe való bevonás, 5. kulturális intézményekbe, múzeumokba, színházakba való eljutás segítése 6. számítógépes tanfolyamok szervezése
Nők	1. magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők száma 2. Gyes, gyed után nem tudnak visszamenni a munka világába 3. bölcsőde hiánya 4. szűrővizsgálatokra sokan nem	1. képzések, felzárkózást segítő programok szervezése 2. családbarát munkahelyek biztosítása 3. bölcsődei férőhelyek biztosítása, családi napközi létrehozása 4. vizsgálatokra való eljutás megszervezés,

	mennek el	biztosítása, megfelelő tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, előadások
Fogyatékkal élők	1. középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott 2. nehéz társadalomba való beilleszkedés 3. nehéz a munkába való elhelyezkedés 4. A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná	1. - fizikai akadálymentesítés - önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése 2. programok szervezésével a beilleszkedés segítése 3. foglalkoztatásba való bevonás támogatása 4. - adatgyűjtés, igényfelmérés - tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről. - megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége tudatos és partnerségen alapuló intézkedése hatására a javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők foglalkoztatási lehetőségei, és életkörülményei tartósan javuljanak, valamint olyan támogatói környezet működtetése, amely erősíti a fiatalok közösséghez és a lakóhelyhez kötődését, a lokálpatriotizmust, és a célcsoport társadalmi szolidaritását.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek családi környezetben való egészséges fejlődésének biztosítását, jó színvonalú szociális és gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások működtetésével. Szabadidős programok szervezését.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi szerepvállalás erősítését, az anya- és a családösszetartó szerep támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaikból eredő speciális szükségleteinek a kielégítésére, a velük szemben történő szolidáris viselkedésre.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az elszigeteltség csökkentésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) „A 2020-as felülvizsgálat során belekerült részeket ezzel a betűformával jelöljük.”

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma									
1	Kamerarendszer kiépítése, felújítása. A településen meglévő kamerarendszer régi, elavult. A településen lévő ravatalozó épülete korszerűtlen, befogadóképessége nem megfelelő, berendezései elavultak.	A településen egy új kamerarendszer kiépítése a közbiztonság biztosítása érdekében. A településen egy nagyobb befogadóképességű, korszerűbb ravatalozó kerületön kialakításra, valamint berendezések cseréje, korszerűsítése szükséges.		A településen a kamerarendszer felújítása, korszerűsítése, új kamerarendszer vásárlása.	Polgármester	2023.12.31.	Beszerezésre kerülő eszközök.	Humán: kivitelező pénzügyi: pályázati forrás technikai: kivitelező által biztosított	5 év fenntartási idő, rendszeres karbantartás
2	Ravatalozó épületének felújítása A településen lévő ravatalozó épülete korszerűtlen, befogadóképessége nem megfelelő, berendezései elavultak.	Az épület bővítése, urnafal kiépítése, beszerzésre kerülő berendezési eszközök.		A ravatalozó befogadóképességének növelése, urnafal létesítése, berendezések korszerűsítése.	Polgármester	2023.12.31.	1 db épület bővítése, urnafal kiépítése, beszerzésre kerülő berendezési eszközök.	Humán: kivitelező, önkormányzat. Pénzügyi: pályázati forrás. Technikai: kivitelező által biztosítva.	5 év fenntartási idő, rendszeres karbantartás.
3	Belterületi utak felújítása A település belterületi útburkolata helyenként kátyús, rossz minőségű.	Megfelelő, biztonságos, járható utak kialakítása.		Utak minőségének felmérése. 2 belterületi út meleg aszfalittal történő elasztása.	Polgármester	2023.12.31.	2 db belterületi út kialakítása.	Humán: kivitelező, önkormányzat. Pénzügyi: pályázati forrás, saját forrás. Technikai: kivitelező, önkormányzat által biztosítva.	5 év fenntartási rendszeres karbantartás.
4	Szeméttelep rekultivációja A régi szeméttelep rekultivációja nem történt meg, mivel arra saját forrás nem áll rendelkezésre, pályázathoz pedig szükséges, hogy az önkormányzat 1/1 önkormányzat 1/1 tulajdoni hányadában legyen, aminek a megvalósítása jelenleg folyamatban van.	A régi szeméttelep rekultivációja nem történt meg, mivel arra saját forrás nem áll rendelkezésre, pályázathoz pedig szükséges, hogy az önkormányzat 1/1 önkormányzat 1/1 tulajdoni hányadában legyen, aminek a megvalósítása jelenleg folyamatban van.		Rekultiváció.	Polgármester	2023.12.31.	1 db szeméttelep rekultiválása.	Humán: kivitelező. Pénzügyi: pályázati forrás. Technikai: kivitelező által biztosított.	5 év fenntartási idő, rendszeres karbantartás.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5	Új óvoda építése	A meglévő óvoda épületének a kapacitása nem megfelelő.	Új, 2 csoportszobás óvoda épület építése, berendezések korszerűsítése.		2 csoportszobás óvoda kialakítása.	Polgármester	2023.12.31.	1 db épület	Humán: kivitelező, Pénzügyi: pályázati forrás. Technikai: kivitelező által biztosított.	5 év fenntartási idő, rendszeres karbantartás.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Romák aluliskolázottságának javítása	Magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 ált. vagy kevesebb)	8 általános vagy annál magasabb iskolai végzettség megszerzése	nem releváns	Általános Iskolai végzettséggel nem rendelkezők számának csökkentése korra, nemre való tekintettel. Felzárkóztatás, felneveltetés, ösztöndíj program.	polgármester	2023.06.30.	elhelyezkedettek száma	Az önkormányzat és a képző intézmények adatbázisainak összehangolásával megvalósítható, egyéb pályázati erőforrás	Pályázati források, képzések esetén fenntartható
2	Lakhatási körülmények javítása, összkomfortos lakást mindenkinnek	Több család esetében lakhatási körülményeik nem megfelelőek	Lakhatási körülmények javulása	nem releváns	Tájékoztatás a kormány családtámogatási kedvezményeinek igénybevételeiről. Meglévő lakások komfortfokozatának növelése, előre fizetés mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése Lakhatási támogatás, szociális lakások felújítása	polgármester	2023.12.31.	települési támogatásra benyújtott kérelmek száma	Pályázati forrásokból, támogatásból	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható
3	Munkához segítség	Alacsony foglalkoztatottsági arány	Foglalkoztatás, versenyszférában történő elhelyezkedés elősegítése.	nem releváns	A munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek számának, bővítése. Foglalkoztatás bővítése közmunkaprogrammal például	polgármester	2023.12.31.	Foglalkoztatottak száma	Pályázati forrásokból, támogatásból	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható
4	Egészségi állapot javítása	A mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot	Egészséges életstílus javítása, célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás Mindenki számára elérhető programok, ingyenes és rendszeres	nem releváns	Következtetések, javaslatok, lehetőségek számbavétele. Tájékoztatás, kapcsolattartás. Az életminőség javítása, az elhalálozás számának csökkentése. Ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok szervezése	polgármester	2023.12.31.	A magasabb életkort egészségesebben elérő népesség.	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázattal	fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
5	Út a munkaerő piacra	Magas a munkanélküliség aránya az aktív munkanélüliek körében	Munkanélküliség csökkentése. A közmunka program hatékonyságának növelése	nem releváns	Munkanélküliség csökkentése aktívítással növelésével. Új munkahelyek kialakításának segítése. Munka és jövedelem biztosítása azok számára, akik a munkaerőpiacon egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Munka világába integrálás, tartós munkaszerezés segítése.	polgármester	2023.12.31.	Közmunkaprogramban foglalkoztatottak száma. A nyílt munkaerő piacon elhelyezkedettek számának növelése.	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható
6	Mobilizálás elősegítése, erősítése	Helyhez kötöttség, mobilitás hiánya	Legáltalább a környező településeken, városokban munkavállalás	nem releváns	Szükség esetén tárgyalás kezdeményezése a tömegközlekedést biztosító társaságokkal, cégekkel annak érdekében, hogy a munkaidőhöz igazított tömegközlekedési eszközök biztosítsanak a bejárásához	polgármester	2023.12.31.	Nem a településen dolgozók számának növekedése	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Iskolai munkához való kapcsolódás	Gyakorlat a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai kudarcai	A testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődés elősegítése.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Életvezetési, egészségügyi tanácsadás. Felzárkóztatást segítő szolgáltatások fejlesztése	családsegítő szolgálat	2023.12.31.	Az ellátott gyermekek tanulmányi eredményeinek javulása.	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
2	Hátrányos helyzet enyhítése	Hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas	Kevesebb legyen a hátrányos helyzetű kiskorú. A halmozott problémákkal küszködő gyermekek mielőbbi kiszűrése.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban	A gyermekek helyzetének fokozott figyelemmel kísérése. A felderített problémák kiküszöbölése. Pedagógusok képzésére és továbbképzésére be kell iktatni olyan modulokat, mint pl a személyiségfejlesztés, amelyek a szülők bevonását segítik	családsegítő szolgálat	2023.12.31.	Hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenése.	Humán erőforrás, pályázatok.	A pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
3	Tehetséggondozó program	Tehetséges gyermekek elkallódása	A gyermekek tehetséggondozása és a szabadidő hasznos eltöltésének	Intézményi programokkal	Tantárgyi felzárkóztatók, tehetséggondozó foglalkozásokon kívül a szabadidő hasznos	polgármester	2023.12.31.	Eredmények, sikerek elérésének száma statisztikák alapján	humán erőforrás	2023.12.31

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
4	Iskolai, iskolán kívüli programokhoz hozzáférés	Gyermekek napközbeni felügyelete nem megoldott a szabaddidőben	A gyermekek képességeinek fejlesztése, felismerése, tehetségük felkarolása.	nem releváns	A gyermekek képességeinek fejlesztése, felismerése, tehetségük felkarolása. Egész napos óvoda és iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése	polgármester	2023.12.31.	különböző programok	iskolai dolgozók, kézműves foglalkozások, versenyek (sport-, ének, mesemondó stb.) Iskola épülete, falugondnoki busz a szállításhoz	folyamatos
5	Veszélyeztetett gyermekek felzárkóztatása	Veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas	A nehezen kezelhető gyermekek közösségbe történő beilleszkedésének segítése, hátrányos helyzetben lévő sajátos nevelési igényűvel küzdő gyermekek felzárkóztatása	nem releváns	Fejlesztést igénylő programok szervezése, gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolatfelvétel. Biztos kezdet programok léterhozása.	családsegítő szolgálat	2023.12.31.	A programokban részt vevők száma, felzárkóztató programok esetén pszichológus igénybevétele	Pályázati források	folyamatos
6	Bűnmegelőzési programok megvalósítása	Fiatalkorú bűnözés	Hatékony problémakezelés módszertana Előzetes helyzetfelmérés, családok problémáinak feltérképezése Kialakításához szükséges motiváció tényezők azonosítása Problémákra fókuszáló bűnmegelőzési programok kidolgozása a település lakosai számára	Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia	Bűnmegelőzési prevenció alkalmazása, valamint hatékony konfliktuskezelő stratégiák elsajátítása gyermekkorban, fiatal felnőtt korban. Bűnmegelőzési programok szervezése.	Bűntetésvégrehajtási területen dolgozó szakemberek, szociális szférában dolgozó szakemberek, polgármester	2023.12.31.	Szolgáltatásokat igénybe vevők száma, bűncselekmények számának csökkenése	Szakemberek finanszírozása	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkahelyteremtés,	Magas az alacsony	Munkahelyteremtés	nem releváns	Munka és jövedelem	polgármester	2023.12.31.	Foglalkoztatottak	Pályázati	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A céltűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	Atipikus foglalkoztatási formák bevezetése. Az alacsony iskolai végzettségű nők munkába állásának támogatása	iskolai végzettséggel rendelkező nők száma	és foglalkoztatás növelése az oktatás és a képzés területén a hozzáférés esélyének javítása, a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése, a sztereotipikus pályaelemzés megváltoztatása		biztosítása azok számára, akik a munkaerőpiacon egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni A roma nők iskolai karrierjének sikerességét támogató szolgáltatások bevezetése a tankötelezettség teljes körű teljesítésére, iskolázottsági szintjük emelésére. Képzések, felzárkóztatást segítő programok szervezése.			száma	erőforrások	
2	Munkahely és család összeegyeztetése	Gyes, gyed után nem tudnak visszamenni a munka világába	Nők segítése, tájékoztatása a lehetőségeikről. Óvodai szolgáltatások összehangolása az igényekkel.	nem releváns	- igényfelmérés - szülői igények felmérése az óvoda nyitvatartási idejére. - óvodavezetői, óvodapedagógusi, szülői igények, összehangolása szülői értekezlet összehívása. - Rugalmas óvodai nyitvatartás megszervezése. - Folyamatos igényfelmérés, szülői és óvoda részéről történő visszacsatolások értékelése. Családbarát munkahelyek biztosítása.	polgármester	2023.12.31.	nem releváns	óvodapedagógusok, pályázati lehetőségek a felmerülő anyagi forrásokhoz	- a nők 30 %-a könnyebben össze tudja hangolni a munkabeosztását az óvodai szolgáltatásokkal
3	Bölcsődeépítés	Bölcsőde hiánya	Nők munka világába hamarabb történő visszatérése	Országos programok	Bölcsődei férőhelyek biztosítása, családi napközi létrehozása	polgármester	2023.12.31.	Gyermeklétszám	Pályázati forrás igénybevétele	folyamatos
4	Egészséges életmód, étkezési szokások	A szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	Szűrővizsgálatok számának, az azokon való részvétel növelése. A szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés	nem releváns	A szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés. Vizsgálatokra való eljutás megszervezése, biztosítása.	polgármester	2023.12.31.	Szűrővizsgálatokon megjelentek számának 10%-al történő növelése.	pályázati forrásból történő finanszírozás, a szűrővizsgálatok tájékoztatásához honlap, városi TV, szórólapok igénybevétele	2023.12.31

IV. Az idősek esélyegyenlősége

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	Rendezvények szervezése az idők részére	Kevés a közösségi tér	Nincs elég program az idők szabadidejének hasznos eltöltéséhez, az idők sajátos igényeit kielégítő programok köre bővíthető	nem releváns	Az idők elmagányosodásának és befelé fordulásának csökkentése, szabadidő hasznos eltöltése, közösségi kapcsolatok építése. Közösségi tér létrehozása a feladat megvalósítására. Nyugdíjasklubok, énekkar létrehozása	Magy Község Önkormányzata, polgármester, kulturális munkatárs, rendezvényszervező	2023.12.31.	A 60 év felettek részvételi aránya	Civil támogatások Önkormányzati támogatás Pályázat igénybevétele	folyamatos
2	55 év feletti, tartós munkanélküliek hatékony bevonása a közfoglalkoztatásba	Foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál	Közfoglalkoztatás rendszerének fenntartása, a foglalkoztatás biztosítása, munkanélküliek számának csökkentése	nem releváns	Legtöbb évente egy 6 óras vagy 8 óras foglalkoztatási program. Pályázat benyújtása a foglalkoztatási osztályhoz. Atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás.	polgármester	2023.12.31.	Beadott pályázatok száma. A közfoglalkoztatásba bevont személyek száma	Pályázati forrás, önkormányzati költségvetés	Folyamatos, minden évben
3	Egészséges életmód, ételkészlet	Szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	Szűrővizsgálatok számának, az azokon való részvétel növelése. A népszerűsítése, szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés	nem releváns	A szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés. Vizsgálatokra való eljutás megszervezése, biztosítása.	Polgármester, háztartós, védőnő	2023.12.31.	Szűrővizsgálatokon megjelentek számának 10%-al történő növelése.	pályázati forrásból történő finanszírozás, a szűrővizsgálatok tájékoztatásához honlap, városi TV, szórólapok igénybevétele	2023.12.31
4	Mindenkit bevonni	Szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés	Megátolni a szellemi leépülést az aktivitás növelésével. Bevinni őket különböző programokba, rendezvényekbe. Olyan programok szervezése, ahol aktívan kell szerepelniük, mint például régi történetek felievelítése.	nem releváns	Közösségi életbe való bevonás	polgármester, könyvtár, kijelölt személyek	2023.12.31.	Rendezvényeken, programokon aktív tevékenységet folytatók száma. Demens betegek számának csökkenése	pályázati forrás	2023.12.31
5	Helyi kulturális intézmény fejlesztése	Kulturális intézményekbe való eljutás nehéz	Helyi kulturális intézménybe programszervezés,	nem releváns	Közösségi tér kialakítása, az oda történő szállítás megoldása helyben.	polgármester	2023.12.31.	Rendezvényeken való résztvevők száma	Pályázati forrás	folyamatos

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
6	Idősek részére számítógépes tanfolyam indítása	Idősek szabadidejének hasznos eltöltése. Informatikai ismeretek megszerzése. Családi kapcsolatok elmélyítésének új lehetőségei	nem releváns	Számítógépes alapok megszerzése, tanulási lehetőségek fejlesztése. Számítógépes tanfolyamok szervezése	polgármester	2023.12.31.	A 60 év felettiak részvételi aránya	Az oktató költségeinek biztosítása	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Középületek és közterületek további akadálymentesítése	Az akadálymentesítés fontos közintézmények elérhetővé, akadálymentessé tétele. Az oktatási-nevelési intézmények további akadálymentesítése az integrált nevelés követelményeinek előfeltétele végett	nem releváns	Az akadálymentesített területek számának növelése. Fizikai akadálymentesítés, önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése.	Polgármester, intézményvezetők	2023.12.31.	Akadálymentes területek számának növelése	pályázati források	folyamatosan
2	Művelődési és szabadidő programok szervezése	A nem fogyatékkal élő személyek részére különböző felvilágosító, ismeretterjesztő programok szervezése	nem releváns	Programok szervezésével a beilleszkedés segítése. Óvodás és iskolás korban kifejezetten erősíteni kell a gyerekekben a „másság” elfogadását, a kirekesztés elutasítását.	Önkormányzat, védőnő, intézményvezetők	2023.12.31.	A felülvizsgálat eredményeit összegző dokumentum	külső szakértő bevonása javasolt, humán, pénzügyi, technikai feltételek biztosítása pályázással	folyamatos
3	Fogyatékkal élők	Ne érezzék magukat	nem releváns	Foglalkoztatásba való	polgármester,	2023.12.31.	A közmunkában	Köz munkaprogram	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltart esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	élők foglalkoztatásának javítása	vaió elhelyezkedés	kirekesztettnek		bevonás támogatása.	családsegítő		foglalkoztatottak számának növekedése	pályázat	

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében szükség szerint HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti szükségsszerű felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum évente szükségsszerűen ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum sürgősen 30 napon belül megtárgyalja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és meghatározza a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Magy község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Magyarország Kormánya által a 478/2020. (XI.3.) Kormányrendelettel elrendelt veszélyhelyzetre való tekintettel, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva az alábbi határozatot hozom A 2018-2023 évi Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata megtörtént (melynek része az Intézkedési Terv) és a 11/2021.(II.3.) számú határozattal elfogadásra kerül.

Magy, 2021. február 03.

Aláírás

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A **Magy** község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően **Magy** község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 410/2018. (XII.20.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: Táblák

Dátum : 2018.december 20.

Csirják István
Aláírás

A Magy Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: 2018. december 20.

Magy Község Önkormányzata

Partner aláírás

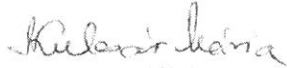

Dátum: 2018. december 20.

Palásti László Közalapítvány

Partner aláírás

Dátum: 2018. december 20.

Nyírségi Napfény Összevont Intézmény
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Partner aláírás